

GLASNIK

DELOVNE SKUPNOSTI ■ INDUSTRIJSKEGA MONTAŽNEGA PODJETJA ■ LJUBLJANA

1. MAJ 1970

LETO IV

ŠTEVILKA 5

GLAVNI DIREKTOR STANKO KRUMPAK OB ZAKLJUČNEM RAČUNU IN PONOVI IZVOLITVI

Podjetje naj bo vedno likvidno

Sprejem zaključnega računa podjetja za leto 1969, ki je tudi številčno podrobneje pokazal nadpovprečno dobre rezultate našega gospodarjenja v preteklem letu, pa tudi zaključek zakonskega reelekcijskega postopka, v katerem je Centralni delavski svet soglasno ponovno izvolil tov. Stanka Krumpaka za glavnega direktorja podjetja v naslednjem štiriletnem obdobju, sta bila najpomembnejša

razloga za to, da smo v predprvomajskih dneh naprosili tov. Krumpaka za kratek razgovor o tem, kako ocenjuje uspehe podjetja v preteklem letu, kakšni so načrti za nadaljnji razvoj podjetja in njegovi osebni cilji ob ponovni izvolitvi. Glavni direktor je prošnji rad ustregel in jedrnatopovedal za naš Glasnik nekaj pomembnih pa tudi zelo zanimivih novosti.

Nadaljnja perspektiva za našo montažno dejavnost pa je nedvomno v nadaljnji specializaciji teh dejavnosti,

(Nadaljevanje na 3. str.)

— Kako ocenjujete, tovarniško podjetje kot celote v preteklem letu, kakor jih je poslovanje posameznih obratov podrobneje pokazal zaključni račun?

račun?

„Poslovanje podjetja v preteklem letu je bilo nedvomno zelo uspešno, in sicer tako na domačem področju kakor tudi v inozemstvu. Pri tem je treba vsekakor poudariti še zlasti pozitivne uspehe na področju

naših montažnih dejavnosti.

Nedvomno je k tem uspehom precej prispevala tudi konjunktura na tržišču, toda brez prizadevanja celotnega delovnega kolektiva in ob slabši kakovosti naših storitev bi rezultati prav gotovo ne bili tako prepričljivi.

Posnetek iz zraka kompleksa tovarne elektronaprav in naše nove tovarne za proizvodnjo klimatskih naprav v Zagrebski ulici

Čestitke za praznik

Mednarodni praznik dela 1. maj, simbol solidarnosti delavskega razreda v boju za enakopravne odnose, praznujemo v letošnjem jubilejnem letu še posebno svečano, saj prav v teh dneh slavimo tudi 25-letnico osvoboditve in zmagoviti zaključek narodnoosvobodilnega boja jugoslovanskih narodov.

Ta dan nas spominja na 25-letno uspešno pot dela, naporov in napredka delovnega ljudstva Jugoslavije v svobodni socialistični državi.

Praznovanje letošnjega 1. maja pa je za naše delovno ljudstvo še posebnega pomena, saj slavimo hkrati tudi 20-letnico izvolitve in uspešnega delovanja prvih delavskih svetov v naših tovarnah in delovnih organizacijah.

Vsem članom našega kolektiva želimo prijetno prvomajsko praznovanje!

Volili bomo člane CDS in ODS

Na svoji zadnji seji je Centralni delavski svet podjetja razpisal volitve za polovico članov Centralnega in obratnih delavskih svetov; ti bodo nastopili svojo funkcijo namesto tistih članov, ki so bili izvoljeni v letu 1968 in jim to leto preneha mandat. Volitve bodo na delovno soboto, 23. maja. Hkrati je CDS imenoval ustrezne komisije za izvedbo volitev.

V preteklem letu je bilo precej ustavnih in zakonskih sprememb, ki narekujejo delovnim organizacijam dolžnost, da ustrezno spremenijo oz. na novo sprejmejo svoje splošne akte. Med drugim so bile razveljavljene tudi nekatere določbe zveznega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah; razveljavljen je bil tudi republiški zakon. Te določbe pa mora nadomestiti statut podjetja, ki je prav sedaj v razpravljanju pred delovno skupnostjo in ga bo CDS sprejel predvidoma še pred volitvami.

Skladno z dosedanjimi predpisi, po katerih so se člani organov upravljanja volili za 2 leti, smo volili za vsako leto polovico članov CDS in ODS. Po osnutku novega statuta bomo v bodoče volili člane organov upravljanja za 4 leta, vsako drugo leto pa bodo volitve za polovico članov. Da bi se obdržala kontinuiteta v organih upravljanja, vsebuje osnutek statuta tudi določbo, da se članom CDS in ODS, ki so bili izvoljeni v letu 1968 za 2 leti, podaljša mandat za 1 leto.

Tako bodo člani CDS in ODS, ki so bili izvoljeni v letu 1969, obdržali svojo funkcijo do leta 1972. Polovica tistih članov, ki bodo izvoljeni v letu 1970, bo izvrševala mandat do leta 1974. Članom, ki bodo izvoljeni v letu 1972, bo prenehala funkcija leta 1976, in tako dalje. Na ta način bo izmenjava članov v organih upravljanja sicer redkejša, zato pa se bodo lahko ti bolj poglobljali v vprašanja upravljanja podjetja, kar jim doslej zaradi prekratke dobe ni bilo povsem omogočeno.

Volilna enota	Št. volišč	Se voli članov za 2 leta	
		za CDS	za ODS
CKV - Ljubljana	1	4	13
Elektromontaža	1	3	13
TEN	1	2	10
Projektivni biro	1	0	6
Trata z lv. gorico	1 + 1	1 + 2	9 + 3
CKV - Maribor	1	2	9
CKV - Koper	1	1	5
Skupne službe	1	1	7
Gradbišča v inozemstvu	1	2	0
Skupaj	10	18	75

Glede kandidatur še vedno velja zakonsko določilo, da se kandidati za člane organov upravljanja izbirajo na zborih delovnih skupnosti v okviru posameznih obratov, ki predstavljajo posamezne volilne enote. Vsaka volilna enota voli ustrezno število članov CDS, ki se določi po številu zaposlenih v posameznem obratu. Število članov Centralnega delavskega sveta in obratnih delavskih svetov je razvidno iz objavljene pregledne tabele. Na letošnjih volitvah bodo v inozemstvu zaposleni delavci volili v CDS 2 svoja predstavnika.

Naj omenimo še to, da bodo delavci, zaposleni na oddaljenih gradbiščih, volili po pošti. Vsak bo dobil glasovnico z imeni kandidatov. Na njej bo obkrožil tiste kandidate, ki se mu bodo zdeli najprimernejši, do določenega števila. Glasovnico bo potem zaprl v kuverto in jo oddal vodji skupine, ki bo nato izpolnjene glasovnice takoj poslal volilni komisiji.

Stvar delovne skupnosti je sedaj, da izbere najprimernejše kandidate, ki bodo vestno sodelovali v organih upravljanja za nadaljnji razvoj in napredek podjetja, dolžnost vsakega člana delovne skupnosti pa, da se udeleži volitev in pravilno izpolni glasovnico.

G. K.

DELO ORGANOV UPRAVLJANJA ● DELO ORGANOV UPRAVLJANJA ● DELO ORGANOV UPRAVLJANJA ● DELO ORGA

Nove investicije in osebni dohodki

V aprilu sta se sestala na sejah Upravni odbor – 15. aprila – in Centralni delavski svet – 16. aprila. Razpravljala sta o izvršitvi plana realizacije in plana proizvodnje za marec in skupno za prvo tromesečje. Rezultati so povsem ugodni in sta oba organa upravljanja poročilo sprejela na znanje in ga potrdila. Pri tem je bilo ugo-

tovljeno, da v izvršitvi plana realizacije in plana prodaje izstopa predvsem obrat Koper, ki je presegel plan realizacije za marec za 81 %, za celotno prvo tromesečje pa za 28 %, plan prodaje pa je že sedaj izpolnil v višini 90,41 %, tako da ima že sedaj s pogodbami zagotovljeno delo skoraj za vse leto.

UO in CDS sta nadalje s tem da se vrednost točke obravnavala predloženi plan poviša na 1,10 din. CDS je investicij za leto 1970 in ga predlog sprejel. Podrobne podatke o tem prinaša Glasnik v posebnem članku.

Glede na ugodne rezultate poslovanja je UO predlagal CDS, naj se z 21. marcem povišajo osebni dohodki vseh delavcev za 10 %,

UO in CDS sta nadalje razpravljala o sklepu komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Ljubljana, ki določa, da je glede na težko finančno stanje skladov socialnega zavarovanja vsak zaposleni delavec

dolžan prispevati 0,7 % od svojega neto osebnega dohodka v sklad za socialno zavarovanje, in sicer 6 mesecev. Sklep velja samo za območje komunalne skupnosti Ljubljana. Kot družbeni ukrep je ta sklep povsem veljaven in ga je bilo pač treba vzeti na znanje.

Družini pokojnega Alojza Novaka, ki se je smrtno ponesrečil na vožnji v Nemčiji, je UO odobril zavarovalnino iz zavarovalnega sklada podjetja.

Glede na razne predloge za spremembo in dopolnitev pravilnika o delitvi osebnih dohodkov je bila zadolžena komisija za osebne dohodke, da zbere vse predloge, jih prouči in jih potem skupno

predlaga organom upravljanja v razpravljanje in sprejem.

V letošnjem letu bo prirejenih v raznih državah več sejmov in razstav, na katerih bodo prikazane naprave, priprave in razni materiali, ki jih v svoji dejavnosti uporablja tudi naše podjetje. Da bi šli v korak z razvojem v svetu, je UO odobril več delavcem iz proizvodnje, da si sejme in razstave v zahodnih državah ogledajo.

Ker se je ob končnem obračunu izvajanja del v Eberswalde – NDR pokazal velik uspeh, je UO delavcem, ki so s svojim trudom in delom k temu uspehu pripomogli, odobril primerne nagrade.

Centralni delavski svet je na svoji seji po predlogu razpisne komisije glede na dolgoletno uspešno vodenje podjetja soglasno ponovno izvolil tov. Stanka Krumpaka za glavnega direktorja podjetja za naslednjo mandatno dobo.

CDS je sprejel pravilnik o stipendijah in sklenil na zahtevo okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani predlagati Antona Križana za sodnika porotnika pri navedenem sodišču.

Člani kolektiva, ki gojijo razne športe, se bodo tudi letos lahko udeležili letnih športnih iger gradbincev. V ta namen je CDS odobril pomoč v znesku din 20.000.

G. K.

IMP Glasnik izdaja delovna skupnost IMP – Indrijskega montažnega podjetja, Ljubljana. Izhaja mesečno v 2750 izvodih. Uredništvo in uprava, Ljubljana, Titova 37. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik Edvin Stepančič, odgovorni urednik Aleksander Perdan. Tiska Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani.

NADALJEVANJE S 1. STRANI • NADALJEVANJE S 1. STRANI • NADALJEVANJE S 1. STRANI • NADALJEVANJE S 1.

Podjetje naj bo vedno likvidno

tako elektromontaže kakor tudi CKV, ter usmeritvi v montažno industrijskih objektov ter tehnološko avtomatiziranih procesov industrijske proizvodnje.“

— Ali poslovni rezultat naših proizvodnih obratov oz. tovarn zaostaja za uspehi montažnih dejavnosti?

„Zlasti z rezultati jako točne proizvodnje naše Tovarne elektronaprav nikakor ne moremo biti zadovoljni. Osnova za napredek na tem področju bo tisto, za kar se borimo že precej let, namreč uvedba tehničnih normativov materiala in časa ter kategoriziranje del. Ob tem bo potrebno nadaljnje vlaganje v moderna visokoproduktivna osnovna sredstva. Določiti bo treba tudi standardne materiale določenih firm, ki jih bo IMP vgrajevalo v svoje izdelke; s tem poenotenjem bomo lahko dosegli znižanje zaloga polizdelkov in reprodukcijskega materiala ter krajše dobavne roke.“

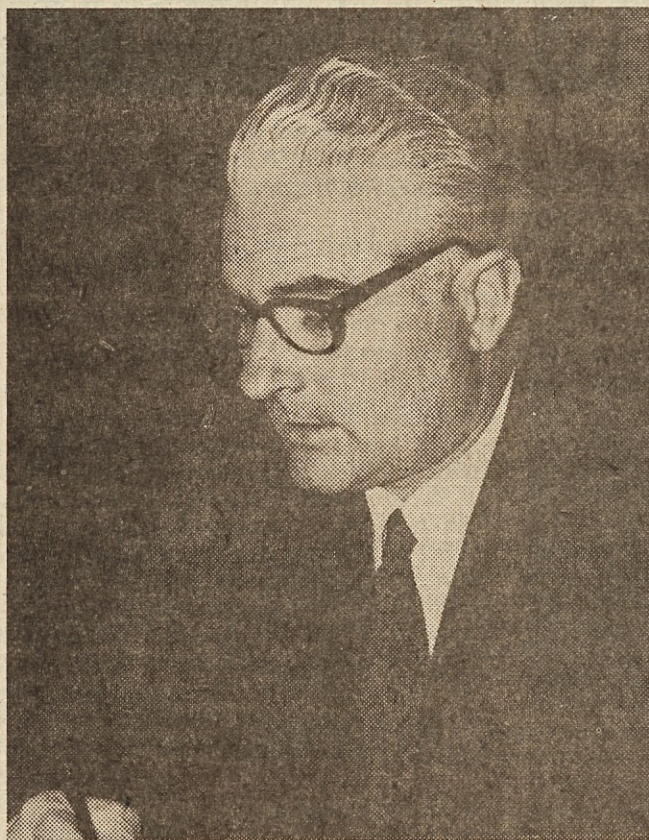
Tudi naša tovarna na Trati bo morala gledati na vloženi kapital ustvarjati večji dohodek, kar bo lahko dosegla predvsem s povečanjem serij. Novi proizvodni prostori, ki jih je tovarna nedavno pridobila, ji bodo tak razvoj omogočali.“

— Kakšni so pa letošnji obeti za naše dejavnosti?

„Podjetje je za leto 1970, tako na področju montažne, kakor tudi proizvodne dejavnosti z deli zelo zasedeno, pogodbe so sklenjene predvsem za dela na industrijskih in turističnih objektih. Celo v januarju, februarju in marcu, ki so bili prej navadno kritični meseci, zlasti za montažno dejavnost, so bile vse naše zmogljivosti izkoriščene. Tako lahko ob naših dejanskih vlaganjih v proizvodnjo sredstva in izboljšanje organizacije dela realno pričakujemo letos uspehe, ki bodo lanske še presegli.“

— Katere neposredne zahteve bi predvsem poudarili v prizadevanjih za izpopolnitev našega sistema dela?

„Vsekakor je na prvem mestu prehajanje iz eksten-

zivne v intenzivno proizvodnjo, kar je nujna zahteva modernega časa. Pri tem so nujna vlaganja sredstev v mehanizacijo. Na področju montažne dejavnosti je treba razširiti predpriprave v delavnicah. Ta ukrep se je pri izdelavi klime naprav in podpostaj za toplotne že dobro izkazal. Nadalje je treba izpopolniti organizacijo dela, pri čemer je treba začeti že prav od priprave pogodb in projektov.“

Nasploh je treba povečati kapacitete naše projektivne dejavnosti, zlasti tudi v koprskem obratu in preiti tudi na tem področju na kompjuterski sistem izračunave oz. dimenzioniranja elementov.

Razširiti bo treba tudi prostore nekaterih obratov, pri čemer moram posebej omeniti obrat CKV Maribor, ki izvršuje svojo dejavnost ne le na Štajerskem, temveč tudi po vsej državi od Poreča do Paračina; obstoječi prostori tega obrata za projektivno, operativno in druge službe ne ustrezajo več in bo treba čimprej zgraditi za to novo stavbo, povečati pa tudi delavnice za predpravo montažnih elementov.

Pri uresničevanju zastavljenih načrtov pa moramo storiti vse, da bo podjetje vedno likvidno.

Pri naših prizadevanjih pa moramo končno, vendar ne nazadnje, poudariti tudi pomen varčevanja z vsemi sredstvi, ki nam mora biti osnova za bodoče uspehe; pri tem bi se morali oprijeti načela, naj bi vsak član kolektiva prihranil vsaj 1 dinar na porabljenih 100 dinarjev, kar je brez dvoma realno izvedljivo.“

— Člane našega kolektiva močno zanima naša nova dejavnost tovarne za proizvodnjo klime naprav v Zagrebski ulici; ali bi nam lahko o tem kaj več povedali?

„Predvsem ima ta mlada dejavnost velike perspektive na jugoslovanskem tržišču, zato smo se tudi odločili za ustrezna vlaganja, ki bodo zagotavljala najnovejšo tehnološke postopke in visok koeficient izkoristka naprav. Pri renomirani tovarni ROX — NICKEL smo že odkupili tehnično dokumentacijo za grelce, ventilatorje in klima centrale, stroji za proizvodnjo teh naprav bodo prispeli

v juliju. V kratkem nameravamo odkupiti še tehnično dokumentacijo za proizvodnjo zračnih filtrov...“

Ob tem, ko smo se razgovarjali o novih dejavnostih našega podjetja, je glavni direktor tudi poudaril, kako pravilen se je pokazal ukrep, ki smo ga sprejeli pred leti, ko smo ustanovili enoten razvojni oddelek za vse dejavnosti podjetja:

„Z razvojem tehnike v svetu pa se že kaže potreba tudi za študij montažnih dejavnosti in pokazalo se je, da ne bo več dolgo, ko ne bodo programsko — razvojne službe potrebovali le proizvodni obrati, temveč tudi montažna dejavnost.“

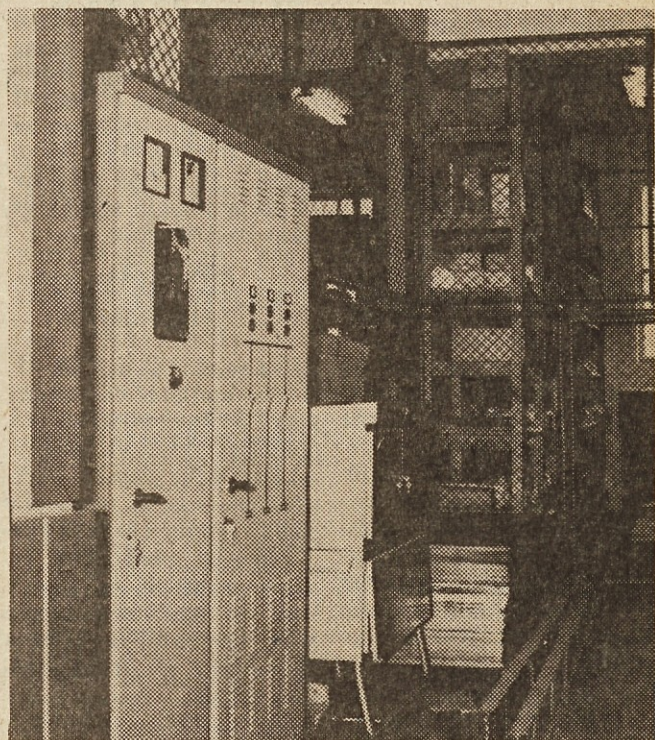
V preteklih štirih letih, od leta 1966 do vključno 1969, je naše podjetje zabeležilo zavirljiv razvoj. Tako se je v tem času, če na kratko omenimo samo najbolj značilne podatke, fakturirana realizacija povečala za 114 %, dohodek podjetja za 120 % in bruto skladi za 45 %, ob tem pa je povprečni neto osebni dohodek narasel za 60 %, čeprav se je v tem času povprečno šte-

vilo zaposlenih povečalo le za 23 %. Vsi ti uspehi pa so v veliki meri rezultat naporov, ki jih je vložil tov. Stan-ko Krumpak v razvoj podjetja. Od tod je razumljiv tudi tako soglasen sklep članov našega najvišjega organa upravljanja, ko je šlo za ponovno izbiro osebe za to tako odgovorno delovno mesto. Na to zaupanje, ki mu je bilo ob tej priložnosti ponovno izkazano, pa je tov. Krumpak iskreno ponosen:

„... Tudi v prihodnjih štirih letih bom skušal voditi podjetje tako, da bo uspešno, kolektiv pa tako enoten kot dosedaj, pri čemer si razen tega najbolj želim homogene in učinkovite podpore samoupravnih organov in vodilnih delavcev.“

Ta enostnost in medsebojna pomoč nam bo zagotovilo za ustvarjanje dobrih poslovnih rezultatov, s tem pa tudi primernih skladov in osebnih dohodkov, podjetje pa bo lahko tudi vlagalo sredstva za nadaljnji razvoj in reševanje perečega stanovanjskega vprašanja članov kolektiva...“

A. P.

Tudi s standardizacijo materiala, ki ga vgrajujemo v naše proizvode, bomo lahko zmanjšali odvečne zaloge v skladiščih.

PREGLED PLANIRANIH INVESTICIJ IN DRUGIH OBVEZNOSTI ZA LETO 1970

REALIZACIJA ODVISNA OD PLANSKE DISCIPLINE

V zadnji številki smo poročali o doseženih bruto skladih podjetja po zaključnem računu za leto 1969, vendar ta sredstva takrat še niso bila namensko razdeljena po posameznih obratih, zato s tem člankom to vrzel dopolnjujemo. Razen tega je

čisti dohodek za sklade po zaključnem računu za leto 1969	15.709.499 din
čisti dohodek za sklade od investicijske dejavnosti v inozemstvu po zaključnem računu za leto 1969	1.004.087 din
čisti dohodek za sklade od gradbišča v Eberswalde razlika med planirano in dejansko amortizacijo za leto 1969	9.721.148 din
prodaja osnovnih sredstev v letu 1969	204.962 din
razlika med črpanjem sredstev in planom za investicije v letu 1969	154.082 din
razlika med planiranimi in črpanimi sredstvi počitniške skupnosti amortizacija za leto 1970	1.217.632 din
	168.917 din
	3.489.840 din
Skupaj	31.670.167 din

Navedena razpoložljiva sredstva pa so po obratih razdeljena takole:

CKV Ljubljana	6.601.737
CKV Maribor	3.515.640
CKV Koper	599.553
Elektromontaža	5.850.757
TEN	2.863.233
Trata	3.887.029
Projekt. biro	392.011
Centr. skladi	7.960.207

Pri formiranju sredstev za posamezne obrate so upoštevane tudi anuitete za interna posojila, ki so jih prejeli oz. dali posamezni obrati v letih 1965 do 1968. Skupni znesek teh anuitet je znašal 3.802.533 din. Od tega zneska je Projektni biro vrnil 93.679 din anuitet, centralni skladi pa 3.807.854 din, do čim so vsi ostali obrati iz tega naslova svoja sredstva

prav, da se bralci Glasnika seznanijo tudi s celotno problematiko formiranja in uporabe vseh razpoložljivih sredstev v tekočem poslovnem letu. Viri sredstev, ki bodo podjetju na voljo tekom leta, so naslednji:

15.709.499 din
1.004.087 din
9.721.148 din
204.962 din
154.082 din
1.217.632 din
168.917 din
3.489.840 din
31.670.167 din

povečali sorazmerno danim posojilom. Poleg tega obrata je obrat CKV Ljubljana vrnil iz svojih sredstev 2.379.391 din centralnim skladom za kritje 70 % stroškov, ki so nastali v letu 1969 pri gradnji proizvodne in skladiščne hale v Vojkovi ulici.

UPORABA RAZPOLOŽLJIVIH SREDSTEV

Na sejah UO in CDS 15. in 16. aprila je bil sprejet sklep, po katerem so vsa razpoložljiva sredstva angažirana za kritje raznih obveznosti podjetja, ki zapadejo v plačilo tekom leta in za kritje stroškov, predvidenih po planu investicij za tekoče leto. Po odobrenem planu bodo razpoložljiva sredstva uporabljena po vrstah stroškov takole:

regresi za dopuste v letu 1970 in kritje razlike za leto 1969 na osnovi spremembe pravilnika o delitvi osebnih dohodkov

1.705.283 din

dotacije sindikatu, nagrade 10 in 20 letnikom in drugi nepredvideni stroški iz sklada skupne porabe strokovno izobraževanje delavcev in štipendije

kritje razlike med planiranimi in črpanimi sredstvi v letu 1969 za anuitete sklada skupne porabe za izobraževanje, za nagrade 10 in 20 letnikom, za dotacijo sindikatu in ostalo
nakup stanovanj za socialno šibke posojila članom podjetja za gradnjo ali nakup stanovanj iz sredstev v letu 1969 doseženega dohodka
gradnja počitniškega doma v Fiesi plačila eksternih anuitet za najeta posojila za osnovna in obratna sredstva vlaganja v obratna sredstva po višini vezave teh sredstev v zalogah in terjatvah
dodatna vlaganja v obratna sredstva za kreditiranje kupcev obrata Elektromontaža
kritje stroškov za izvršena dodatna dela v letu 1969 na proizvodni in skladiščni hali v Vojkovi ulici
predvideni stroški za dokončanje del na gradnji proizvodne in skladiščne hale v Vojkovi ulici
rekonstrukcija kurilnice v Vojkovi ulici
gradnja nove trafopostaje v Vojkovi ulici
nabava orodja in drobnega inventarja, 50 % nabavne vrednosti
druge investicije obratov po naslovnih spiskih
posojilo za gradnjo energetskih objektov v višini 7 % od vrednosti lastnih investicij

Skupaj planirani stroški

Iz pregleda je takoj razvidno, da so planirani stroški za celotno podjetje uravnoteženi z razpoložljivimi sredstvi. Po posameznih obratih pa to ravnotežje ni doseženo, saj so planirani stroški po obratih naslednji:

CKV Ljubljana	6.957.987
CKV Maribor	1.847.212
CKV Koper	599.553
Elektromontaža	4.630.232
TEN	4.095.495
Trata	4.869.033
Projekt. biro	392.011
Centr. skladi	8.278.644

Skupaj

31.670.167 din

300.000 din

200.000 din

190.200 din

692.721 din

757.280 din

2.000.000 din

1.395.568 din

8.004.087 din

1.500.000 din

822.104 din

3.998.774 din

638.414 din

350.000 din

1.474.369 din

7.131.497 din

509.870 din

31.670.167 din

Pozitivne razlike med razpoložljivimi sredstvi in planiranimi stroški znašajo 2.888.953 din, in sicer pri:

CKV Maribor	1.668.428
Elektromontaža	1.220.525

Za kritje planiranih stroškov pa nimajo zadostnih sredstev na razpolago naslednji obrati:

CKV Ljubljana	356.250
TEN	1.232.262
Trata	982.004
Centr. skladom	318.437

Skupaj

2.888.953 din

Obrata CKV Maribor in Elektromontaža sta pripravljena dati centralnim skladom svoja neangazirana sredstva na razpolago kot posojilo po 6 % obrestni meri. Nadalje je ODS v Mariboru sklenil, da se obratu posojilo vrne v celoti prihodnje leto in da prejme istočasno iz centralnega sklada še 100 % posojenega zneska brez obveznosti vračanja. Elektromontaža pa daje posojilo za dobo 5 let. Z najetim posojilom bodo iz centralnega sklada krite negativne razlike s pogojem, da CKV Ljubljana vrne prejetu posojilo po 1 letu, obrata TEN in Trata pa v roku 5 let, vsi po 6 % obrestni meri.

SEDANJE DELITVENO RAZMERJE NAJ OSTANE

UO in CDS sta z ozirom na obveznosti, ki so z najetjem posojila nastale za prihodnje leto, sklenila, da mora sedaj veljavno delitveno razmerje skladov (70 % : 30 %) med obrati in centralnim skladom ostati v veljavi tudi za zaključni račun letošnjega leta. Poleg tega je sprejet sklep, po katerem bodo po zaključnem računu za leto 1970 obrati vložili v obratna sredstva 100 % - ne zneske in ne kot letos, ko so v ta namen prispevali le 70 % svojih sredstev, ostalih 30 % pa je bilo vloženo iz centralnega sklada.

Iz pregleda planiranih investicij in drugih obveznosti za letošnje leto je razvidno, da je za gradnjo novega počitniškega doma v Fiesi zagotovljeno 2.000.000 din. Planirana sredstva pa za to investicijo ne bodo zadostna, zato se bo iz oročenih sredstev pri banki namenilo še 1.000.000 din. S temi sredstvi bo možno financirati vsa gradbena dela, za montažna dela in opremo pa bomo morali sredstva zago-

Nadaljevanje na 15. strani

20 NOVIH STANOVANJ ZA NAJBOLJ NUJNE POTREBE

Stanovanjska stiska omiljena

Že v eni izmed prejšnjih števil Glasnika smo poročali, da se je podjetje odločilo kupiti določeno število stanovanj za tiste člane naše delovne skupnosti, ki glede na svoje osebne dohodke in splošno premoženjsko stanje objektivno niso sposobni zbrati ustreznega finančnega sredstva in najeti kredite ter si pomagati do stanovanja, žive pa razen tega v neprimernih stanovanjih.

Po prijavi in predlogih iz obratov je centralna komisija za družbeni standard izbrala po vnaprej določenih kriterijih, ki smo jih v Glasniku tudi že objavili, najnujnejše primere, in sicer naslednje število po posameznih obratih:

– CKV Ljubljana	3	– TEN	3
– CKV Maribor	4	– Trata	4
– Elektromontaža	1	– Projekt. biro	1
		– Skupne službe	4

Centralni delavski svet je opisani predlog komisije za družbeni standard sprejel in potrdil ter naložil ustreznim strokovnjakom (Aloju Kosiju, Stanku Kolbezu, Aleksandru Remcu in Francu Lopatiču), naj poiščejo najugodnejše možnosti za nakup potrebnega števila stanovanj. V Ljubljani je bilo treba kupiti 16 stanovanj, v Mariboru pa 4.

Na podlagi vrste poizvedb in prejetih ponudb podjetij, ki gradijo stanovanja za trg, je bila sprejeta kot najugodnejša ponudba mariborskega podjetja MARLES. Tako je bilo odločeno, da se v Ljubljani kupi 16 stanovanj, ki jih gradi MARLES v Zalogu, od tega 10 enoinpolsobnih, 3 dvoinpolsobna stanovanja ter 3 večje garsonjere. Obratu CKV v Mariboru pa je bilo prepuščeno, da izbere najugodnejše možnosti za nakup 4 stanovanj za svoje delavce, pri čemer so finančna sredstva, predvidena za nakup stanovanj v Mariboru, glede na soraz-

merje velikosti stanovanj, ustreznega sredstvom za stanovanja, kupljena v Ljubljani.

S podjetjem MARLES je že sklenjena pogodba o nakupu 10 enoinpolsobnih stanovanj in treh garsonjer v Ljubljani. Ta stanovanja morajo biti po pogodbi vseljiva do konca letošnjega junija. Preostala 3 dvoinpolsobna stanovanja pa bodo gotova za vselitev v letošnjih jesenskih mesecih, o čemer je tudi že sklenjen dogovor.

Z opisano rešitvijo, ko bo v letošnjem letu nabavljeno 20 novih stanovanj za tiste člane našega kolektiva, ki so po vsem sodeč teh najbolj potrebni, bomo vsaj za silo rešili stanovanjski problem pri podjetju. S tem pa seveda še zdaleč ni rečeno, da smo že zadostili vse potrebe in stanovanjski problem spravili z dnevnega reda. F. L.

Stanovanja MARLES v Zalogu pred zaključkom gradnje

NEKAJ MISLI O ORGANIZACIJI IN IZVEDBI INŽENIRING-POSLOV

Ne krilatica, temveč nujna zahteva sodobnega gospodarstva

Le tisti nosilec inženiring-poslov, ki bo uspel zadostiti željam kupca glede vseh teh petih zahtev, lahko upa, da bo zadržal stare in pridobil nove stranke.

ZBIRANJE PONUDB IN MREŽNI PLAN

Zdaj nekoliko pogledimo, kako se podjetja, ki so tudi inženiring-organizacije, spoprijemajo z nalogami, ki se postavljajo prednje v obdobju, ko sta organizacija in izvedba inženiring-poslov ne samo krilatica, ampak nujna zahteva dinamično se razvijajočega svetovnega gospodarstva. Nosilec inženiring-posla, ki običajno ne razpolaga z vsemi ustreznimi kapacitetami (opremo in ljudmi), mora za doseg čim krajšega izvedbenega roka zbrati ponudbe podjetij, ki razpolagajo z ustreznimi kapacitetami, ipih preveriti z vidika vseh 5 zahtev. Pri tem mora paziti, da ne prezre večkrat nelogične ponudbe kakega podjetja, ki na pr. ob skromni opremljenosti ponuja kakovostno izvedbo ali cenenost izvedbe ob neustrezno visoko kategorizirani delovni sili itd. Sele

potem, ko izloči vse take ponudbe, lahko začne z načrtovanjem mrežnega plana, ki je danes na zahodu pri velikih delih še tako samo po sebi umeven, kot npr. glavni projekt objekta.

POVSEM PRIPRAVLJEN NA LICITACIJO

Po izdelavi mrežnega plana, v katerem so zdaj časovno že več ali manj natančno opredeljene posamezne aktivnosti od gradbenih del do financiranja, pošlje nosilec inženiringa mrežni plan vsem izbranim podjetjem še enkrat v potrditev. Če katero izmed podjetij ne more z lastnimi kapacitetami zadostiti zahtev mrežnega plana, mora nosilec inženiringa bodisi poiskati dodatne kapacitete pri drugih podjetjih bodisi poiskati za te aktivnosti novo podjetje. Ob tem morajo sodelujoča podjetja predložiti tudi popis načinov ukrepanja v primeru tehnoloških ali drugih sprememb med samo gradnjo objekta.

Sele tako pripravljen se lahko nosilec inženiringa praviloma pojavi na licitaciji, saj razpolaga z vsemi podatki, ki zanimajo inve-

stitorja. Pri tem seveda ne sme pozabiti tudi finančno-pravne plati zadeve, sicer se mu rado zgodi, da se znajde v nevhvaležni vlogi, ko zaradi neizpolnitve obveznosti s strani enega sodelujočih podjetij brez moči ukrepanja plačuje investitorju penale, ali celo katastrofalne odškodnine.

USPEH JE REZULTAT NATANČNEGA DELA

Če v običajno hudi konkurenci uspe delo dobiti, mu izvedba ob vestni in temeljiti pripravi ne sme predstavljati posebnih težav. V kolikor pa se je pozabilo na en sam kamenček v tem velikem mozaiku, se rado zgodi, da je bil to zadnji mozaik, ki ga je podjetje skušalo sestaviti...

Ta kratek sestavek naj služi kot ilustracija sodobnega pristopa k organizaciji inženiring-poslov, hkrati pa naj nas še enkrat opozori, da uspeh, kakršnega je doseglo naše podjetje s sodelovanjem pri inženiringu v Eberswalde, ne pade z neba, ampak je rezultat natančnega dela vseh sodelujočih partnerjev, zlasti pa nosilca inženiring-posla.

Organizacija in izvedba inženiring-poslov sta prav gotovo dve najpomembnejši izmed nalog, ki naj ju opravlja prodajno – projektivni biro naše z novo organizacijo poslovanja ustanovljene prodajno-projektivne službe podjetja. Ta ena sama beseda – inženiring – pa skriva v sebi našeto poti, po katerih lahko nosilci inženiring – poslov skrenejo s hitre avto – ceste, ki je edina zmožna opravičiti idejo inženiringa.

Nosilec inženiring-posla mora kupcu objekta zagotoviti predvsem:

- najkrajši možni rok postavitve objekta do delujoče faze,
- minimalno izgubo časa zaposlenih, ki so s strani kupca (investitorja) odgovorni za gradnjo objekta,
- kakovostno izvedbo,
- uporabo najnovejših tehnoloških in znanstvenih dosežkov (če je potrebno tudi med samo gradnjo) tako glede samega objekta, kakor tudi glede opreme,
- cenenost izvedbe.

NA ROB RAZPRAVLJANJ OB SPREJEMANJU NOVEGA STATUTA

Prizadevanje ljubljanskih sindikatov

Tudi ljubljanski sindikati si po svojih močeh prizadevajo za pravilno in uspešno uveljavitev XV. amandmaja zvezne ustave v delovnih organizacijah

Naš družbeno ekonomski razvoj, ki je zasnovan na samoupravnem sistemu, omogoča sproščanje ustvarjalnih pobud delovnega človeka, hkrati pa samoupravni demokratični sistem seveda omogoča tudi delovanje nam nasprotnih in tujih teženj. Tega se v delovnih organizacijah mnogokrat premalo zavedamo.

Naše objektivno ocenjevanje samoupravne prakse nam je omogočilo, da smo se v pripravi na ustavne spremembe jasno opredelili za amandmaje, ki naj omogočijo samoupravljalcem samostojno odločanje o svoji samoupravni organiziranosti. Vsa najrazličnejša reagiranja in praktično delo pri izpopolnjevanju statuten delovnih organizacij na osnovi ustavnih amandmajev obvezuje sindikate v Ljubljani, da še naprej spremljamo, sodelujemo in pomagamo graditi take samoupravne odnose, ki bodo omogočili racionalizacijo in prilagajanje moderni organizaciji dela. Na dlani so vse negativne težnje v samoupravnih odnosih, ki so se dosedaj spretno prikrivale za samoupravljanjem. To je seveda zelo pomembno za naša nadaljnja prizadevanja pri oblikovanju statutarnih določil v delovnih organizacijah.

Navajamo nekaj najpomembnejših stališč sindikatov:

- Opredelimo status organizacij združenega dela v delovni organizaciji tako, da se bo utrjeval samoupravni položaj delovnih enot. Doseči moramo ustrezno normativno ureditev teh odločujočih samoupravnih subjektov. Odločno nasprotujemo rešitvam, s katerimi skušajo ponekod le z raznimi naslovi, brez vsebinske opredelitve delovnih enot, zadržati in utrjevati centralizirano upravljanje.

- Z določili statuta zagotovimo večjo učinkovitost samoupravljalškega dela, to je predvsem delitev pristojnosti med kolektivnimi in individualnimi izvršilnimi organi.

- V statutu dajmo zboru delovnega kolektiva opredeljem položaj.

- Prek določil statuta utrjujemo referendum kot obliko neposrednega odločanja.

- Povsod dosledno izvedimo ustavno opredelitev, po kateri se postavlja delavski svet v vrh samoupravne zgradbe v delovni organizaciji. Nesprejemljiva so hotenja, po katerih naj bi prenašali v ustavi določene temeljne pristojnosti delavskega sveta v pristojnost kolektivnih izvršilnih organov. Zavračamo tudi predloge, po katerih naj bi bili delavski sveti delegatsko sestavljena telesa. Upreti se moramo težnjam za bistveno zmanjšanje članov delavskega sveta. Zastopamo stališče, naj mandat članov delavskega sveta ne traja več kot štiri leta.

- Statutarno izenačimo veljavo kolektivnih izvršilnih organov, tam kjer jih bo več. Med njimi ne sme biti razlikovanja glede podrejenosti in nadrejenosti. Nesprejemljivi in protiustavni so tudi predlogi, po katerih naj bi v kolektivne izvršilne organe volili posameznike po položaju ali pa po izbiri mandatorja.

- Smiselno in razumljivo je oblikovanje kolektivnih izvršilnih organov po delovnem in funkcionalnem načelu in ne po organizacijskem načelu.

- Ustava dopušča možnost, da se v delovni organizaciji ustanovi in izvoli tudi več individualnih izvršilnih organov, saj lahko na ta način močnejše združujemo poklicno delo posameznikov z njihovimi samoupravljaljskimi dolžnostmi in osebno odgovornostjo.

NADALJEVANJE NA 15. STRANI

PREDSTAVLJAMO
VAM INŽ. ERNESTA
BLAŽONA

Cenejša in hitrejša smer

Pravkar se je vrnil s službene poti po Zahodni Nemčiji.

Ing. Ernest Blažon, 38, stanuje v ljubljanski Rožni dolini in je poročen; družinski krog dopolnjujeta hčerka in sinko.

Prag podjetja IMP je prestopil 1. 10. 1969. Več kot desetletje je prebil v podjetju podobne stroke, kot je opravlja sedaj v IMP. Zanj in za nas so to pojmi, ki jih vsakodnevno srečujemo: gretje, ventilacija, klimatizacija. Grelni tehniki, ki jo IMP ima in jo obvlada, se v zadnjih letih pridružuje klimatska tehnika kot novost.

Ing. Blažon je preprost in vsakomur dostopen. Miren je in natančen v stroki. Strokovnjak, kakršnega smo si želeli in ga potrebovali. V razgovoru je jedrnat prikazal stroko, s katero se zavarja:

„Klimatsko tehniko delimo sedaj na tri možne veje, in sicer: prezračevanje, industrijska klimatizacija ter komfortna klima. Naša klimatska tehnika gre v smeri komfortne klime. Predvsem za to vejo sem prišel v IMP. To, da sem se izpopolnil in se še nadalje izpopolnujem na področju klimatske tehnike, je bil zame zgolj slučaj. Razmere ob študiju in po diplomi 1. 1957 so me potisnile na rob te posebne, takrat še nerazvite dejavnosti. Službovanje na tem področju in pozneje izredno zanimanje me je privedlo tudi do IMP, kjer si obetam doseči tisto, kar sem leta in leta želel. IMP napreduje na tem področju s krepkejšimi koraki. S tem moramo biti vsi zadovoljni. Osvojili bomo produkcijsko tehniko v smeri komfortne klime.“

– Dovolite, kakšno delovno dolžnost opravljate sedaj v podjetju?!

„Razporejen sem na delovno mesto pomočnika tehničnega direktorja za proizvodnjo klimatskih naprav. Moje sedanje delovne dolžnosti so, če vam jih povem po najkrajši poti, naslednje. Prevzemanje tehnične dokumentacije vseh vrst, ki jo je naše podjetje kupilo v inozemstvu za razvijanje klimatskih tehnik, to je prvo. Drugo pa predelava te dokumentacije v obliko, ki bo primerna naši tehnologiji in našemu proizvodnemu sistemu. In tretje: razviti organizacijske oblike pri delu v novi tovarni v Zagrebški ulici.“

– Prosim seznanite naše bralce s tem, koliko vam je uspelo opraviti delovne naloge v času, odkar ste pri nas?!

Brez posebnega uvoda in kar se da preprosto je dejal:

„V pol leta, kar sem pri podjetju, pripravljamo proizvodnjo toplotnih izmenjevalcev – grelcev in hladilcev. Ti izdelki slonijo na osnovi aluminija in bakra. Ti proizvodi bodo vgrajeni v komfortni klimi, o čemer sem že govoril.“

– Ali morda lahko pričakujemo še kaj novega?

„Da, v pripravi je prevzem in osvojitve tehnične dokumentacije za proizvodnjo sodobnih klima-central, mi jim pravimo kar – klimati. V pripravi so tudi centrifugalne ventilacije ter zračni filtri...“

Ob zaključku razgovora pa smo naprosili inženirja, da nam pove še, zakaj prav tak program dela in ne kakšna druga oblika načina osvajanja nove proizvodnje.

„S tem je pa takole. Na razpolago smo imeli dve poti. Ali z visokim številom strokovnih kadrov osvojiti to, kar imajo zahodne države že v vsakodnevnem proizvodnem programu, ali pa zastaviti z manj strokovnjaki – za sedaj smo le štirje – iz prevzeti oz. kupiti primerno dokumentacijo ter pričeti takoj s proizvodnjo. Odločili smo se za drugo varianto. S tem smo lahko izredno zadovoljni, saj smo premostili več let dragocenega časa, ki bi ga morali porabiti, če bi samo razvijali klimatske tehnike. V Zagrebški ulici imamo lepe možnosti in pogoje, da ne zaostajamo za zunanjo konkurenco in proizvodnjo. Ta smer in pot proizvodnje klimatske tehnike je za naše razmere cenejša predvsem pa hitrejša...“

S. Ž.

V MAJU BOMO IZBIRALI NAŠE NOVE VAJENCE

SPOSOBNEJŠI za izbrani poklic

Organizacija procesa proizvodnje in narava del v našem podjetju narekujeta, da je struktura zaposlenih v pretežni večini kvalificirana. Specifičnost dejavnosti našega podjetja zahteva, da kvalificirano delovno silo vzgojimo doma. Vsa leta od svoje ustanovitve pa do danes posveča podjetje posebno skrb vzgoji mladega strokovnega kadra. V povprečju zadnjih petih let se je izučilo letno 120 vajencev raznih poklicev, to je, 120 učencev opravi uspešno zaključeni izpit za svoj poklic.

Na žalost pa je iz leta v leto več tistih, ki v redni 3-letni učni dobi ne pridejo do poklica. Mnogo vajencev mora podaljšati triletno učno dobo za eno leto zaradi neuspeha v šoli. Razen tega pa je v zadnjih letih tudi vedno več tistih, ki se sploh ne izučijo ali — drugače povedano — s katerimi se razveljavijo učne pogodbe. Vzroki za razveljavitev učnih pogodb so najrazličnejši, od samovoljnega prenehanja učenja in neuspeha v šoli pa do odpora do dela in podobno.

Dejanski globlji vzroki za razveljavitev učnih pogodb (teh razveljavitev je bilo letos že petina od števila vseh vajencev) pa so trojni:

— premajhna predizobrazba, zato vajenec ne more dosegati zadovoljivih rezultatov v šoli;

— vajenec nima veselja do poklica, za katerega se uči; fant se ni odločil za poklic sam, temveč so mu ga izbrali starši, toda napačno;

— slaba družba, ki pogosto zavede vajenca v vseh stopnjah učenja, od I. do III. letnika.

Da bi preprečili tako velik osip vajencev, bomo letos poskusili predhodno ugotavljati sposobnosti bodočih vajencev, to je njihovo predizobrazbo in nagnjenje do poklica. To naj bi zagotovilo podjetju dober vajenski kader, posamezniku pa pomagalo pri njegovi odločitvi za poklic v našem podjetju. S tem bomo skušali prihraniti kasnejša razočaranja tistim, ki so napačno izbrali poklic ali ki nimajo zadostne predizobrazbe. Povedali jim bomo, naj si izberejo tak poklic, katerega bodo sposobni tudi doseči.

V učni dobi bomo tudi v bodoče, tako kot smo vedno, vplivali na vajence in jih svarili pred slabo družbo, ki je dostikrat vzrok za neuspehe. Pri tem nam bodo morali v večji meri kot doslej pomagati starši otrok, predvsem tistih, ki v slabo družbo zahajajo.

ZGODNEJŠI ZAČETEK ZA TEMELJITO IZBIRO

Tudi letos bomo sprejeli večje število vajencev v vse poklice podjetja. Prošnje za sprejem vajencev bomo začeli zbirati že v maju. Do konca šolskega leta bomo imeli informativno že izbrane vse tiste, ki bodo vstopili po končani šoli v uk pri našem podjetju. Nato sledijo pregledi in formalen sprejem. S 15. julijem bodo že vsi naši novi vajenci vstopili v uk. S tem bomo ostalim, ki ne bodo sprejeti, omogočili, da se lahko vključijo v uk druge. Našim, sprejetim vajencem pa bomo omogočili, da bodo takoj po opravljenem zaključnem izpitu lahko zasedli delovno mesto kvalificiranega delavca.

Ob tej priložnosti bi radi še enkrat opozorili vse člane naše delovne skupnosti, ki želijo vključiti svoje otroke v uk pri našem podjetju, naj oddajo prošnjo za sprejem z navedbo dosežanj uspeha in šole, ki jo fant obiskuje, že v maju.

F. L.

Bomo letos osvojili pokal na ŠIG?

PRIČENJAMO PRIPRAVE NAŠIH ŠPORTNIKOV NA

XX. letne športne igre gradbincev

Obveščamo športnike kolektiva, da bodo letošnje letne igre gradbincev Slovenije v dneh od 3. do 5. julija v Trbovljah v organizaciji trboveljskih delovnih organizacij Cementarne in SGP Zasavje.

Sistematske priprave vseh naših ekip bomo pričeli takoj po prvomajskih praznikih.

Priprave posameznih ekip bodo vodili:

- Odbojka moški: ing. Naglič Jože — uprava
- Odbojka ženske: ing. Štrucelj Alojz in Vidraj Franc — projekt. biro
- Namizni tenis moški: ing. Maček Matjaž — TEN

- Namizni tenis ženske: Žakelj Franc — TEN
- Mali nogomet: Hočvar Franc — uprava
- Šah: Dolničar Franc — TEN
- Balinanje: Tekavec Adolf — TEN
- Streljanje ženske in moški: Bolta Franc — TEN

- Kegljanje ženske: Vidraj Franc — projekt. biro

- Kegljanje moški: ekipa bo kombinirana, za koordinacijo bo skrbel Jurca — TEN

Vse člane našega kolektiva, ki se želijo udeležiti priprav, prosimo, da se prigrasijo vodjem posameznih ekip, ki jim bodo posredovali vsa potrebna navodila.

ŠPORT MED OBRATI IMP

V Mariboru zmagali domači kegljači

Da imajo člani kolektiva čas in voljo tudi za športno udejstvovanje, nam spet pove podatek, da smo na prosto soboto, dne 18. 4. 1970 tekmovali v Mariboru med seboj kegljači iz ljubljanskih obratov in obrata CKV Maribor. Ekipo Ljubljane so sestavljali trije člani iz TEN, dva s Trate, trije iz CKV in eden iz Elektromontaže ter tov. Franc Vidraj kot vodja.

Že začetek tekme je pokazal, da sta ekipi pripravljene in obe željni zmage. Povedli so Ljubljanci, toda v tretjem krogu so napravili večji „kiks“, kar so Mariborčani izkoristili in obdržali prednost do konca tekme ter zmagali z rezultatom 656:615 podrtih kegljev.

Po tekmi so domači zmagovalci pripravili skupno kosilo, med katerim se je vzpostavilo več novih znanstev, pa tudi direktor obrata CKV Maribor tovariš Ulčar je zaželel še več takih srečanj med člani kolektiva IMP.

Ponovno srečanje bo predvidoma maja v Ljubljani.

A. L.

V CKV LJUBLJANA SO PO USPELEM PROIZVODNEM SESTANKU SKLENILI

Vsako leto vsaj enkrat na skupen razgovor

Vodstvo obrata CKV Ljubljana je sklicalo vse vodilne monterje centralne kurjave, klima naprav ter vodovodne instalaterje s šefi montaž ter službami obrata na skupen sestanek, ki je bil 6. aprila 1970.

Oblika posredovanja informacij in krajših predavanj se je izkazala kot nujna, saj so jo predlagali prav neposredni proizvajalci v montažni dejavnosti. Ne glede na oddaljenosti vodilnih monterjev, ki delajo na terenu, je bil odziv na vabilo izredno številan. Sejna dvorana v upravi podjetja je bila tisto jutro ob 7. uri polno zasedena. Celo sedežev je primanjkovalo. Razgovora se je udeležilo kar 115 sodelavcev. Celodnevni načrt posredovanja informacij je bil zelo boširen, vendar so ga udeleženci spremljali izredno pozornost, čeprav niso vajeni sedeti v dvorani. Njihovo vsakdanje delo je popolnoma drugačno, saj ga opravljajo v rednem in nadurnem delovnem času v nenehnem gibanju, hoji, dviganju bremen in

montaži. Toda naši „fantje“ so zdržali...

Poslovno leto 1969 je bilo uspešno. To jih je razveselilo, saj so prav oni bili glavni nosilci in izvajalci delovnih dolžnosti. Še bolj jih je razveselila napoved, da bomo imeli tudi v letu 1970 dela dovolj. Realizacija plana prevzema del je ugodna. To je zagotovilo za nadaljnje delo ter še večji razvoj podjetja in obrata.

Izredno zanimanje so vodilni monterji posvetili resni zadevi varnega dela zaposlenih. Razumeli so, da je mogoče marsikatero nesrečo pri delu preprečiti prav z njihovo zavzetostjo, zahtevo, navzočnostjo in sugestijo. Zavedajo se svoje pomembnosti pri urejanju varnega dela sodelavcev. Osvetljeni primeri so dokaj zgovorno pojasnili, kakšna je v tem pogledu prvenstvena dolžnost vodilnih monterjev na gradbišču.

Ure razgovora so potekale. Vzeli so v precep predlog novega statuta podjetja. Ocenili so ga takole: naš statut naj bo skladen z zakonskimi predpisi. Toda pozabiti je treba na to, da se ne

bodo notranji organi upravljanja prevečkrat prepletali in „vozili po dvojnem tiru“. To predvsem zato, ker smo že tako in tako zelo razčlenjeno podjetje s številnimi ekonomskimi enotami, vendar z enotno gospodarsko in politično željo združene uspešnosti v gospodarjenju. Reelekcija vodstvenega kadra naj temelji na uspešnosti gospodarjenja. Zakonsko predpisani čas reelekcij naj ne bi bil merilo. Merilo naj bo uspešnost oz. neuspešnost gospodarjenja.

Pregled stanja pri izplačevanju osebnih dohodkov je pokazal, da podjetje ni nikdar zašlo v tak položaj, da zaposleni ne bi pravočasno dobili polnih osebnih dohodkov. Problematika osebnih dohodkov je zadevala drugo področje, in sicer pravičnejšo delitev osebnih dohodkov znotraj ekonomske enote. Vodilni monterji so želeli dopovedati, da je treba to skrb za proučevanje notranjega nagrajevanja po posameznih skupinah zaposlenih čimprej izboljšati in uskladiti.

ORGANIZACIJA DELA V ENOTI CKV Ljubljana še vedno ni taka, kakršno smo si vsi želeli. Ugotavljamo še dovolj notranjih rezerv, preslabo varčujemo. Naše zaloge so kljub zmanjšanju še vedno previsoke. Delovna disciplina tudi ni najboljša. Sklenjeno je, da se bo vsak na svojem de-

lovnem mestu oprijel gesla „na vsakih 100 din stroškov moram prihraniti vsaj 1 dinar“. Tudi na ta način se bo moral pokazati boljši uspeh.

Ob predavanju o razvojni smeri v strojni stroki našega podjetja so vodilni monterji dobili obširnejši prikaz pomembnosti razvojnega oddelka ter njegovega vključevanja v delo proizvodnih obratov. Vrsta opozoril je kot nov napotek v predavanju o regulacijskih elementih pokazala in dokazala, da bi morali tako tehnična operativna kot tudi operativna na terenu tovrstna napotila prejemati večkrat letno. Ob sleherni montaži mora operativna na terenu poznati funkcionalnost posamično ali skupinsko vgrajenih elementov. Ogled proizvodne klimatskih naprav v Zagrebški ulici je bil dokaz, da v podjetju skrbi za nadaljnji razvoj ne prepuščamo slučajnosti. Sredstva, ki jih skupno ustvarjamo, so tudi trošena za skupno nadaljnjo razvojno rast.

Zaključno skupno kosilo je le oblika še tesnejšega zblizanja in sproščenega razgovora o vsem tistem, kar monter sila težko pove zlasti pred tako številnim skupom, ki je štel nad 100 zbranih v dvorani. Kdor tem razgovorom v sproščeni besedi prisluhne, se bo marsikaj naučil in tudi spremenjal mnenje o naših „montažerjih“.

Ob zaključku celodnevnega razgovora le še kratek sklep: vsako leto vsaj enkrat skupno na razgovor in informacije o vedno bolj zahtevnih delovnih dolžnostih.

S. Ž.

ŠIRŠI PROIZVODNI
SESTANEK V OBRATU
ELEKTROMONTAŽE

Za š
tesne
šo po
vezavo
V

ENOTEN KOLEKTIV

Zaradi naše razglašene montažne dejavnosti širom države in s tem v zvezi z razvojem delovnega kolektiva po posameznih gradbiščih je vodstvo obrata Elektromontaža sklenilo organizirati širši proizvodni sestanek z vsemi vodilnimi monterji in vsemi službami obrata. Sestanek, ki je bil zamišljen v obliki informacij vodilnim monterjem s strani vodstva obrata, je bil 17. aprila v prostorih sejne dvorane upravne stavbe podjetja. Udeležba je bila več kot zadovoljiva, saj se je sestanek udeležilo kar 68 vodilnih monterjev – predstavnikov montažnih skupin z vseh gradbišč; z zanimanjem sledili pojasnjevanju problematike s strani vodilnih sodelavcev ter s svojimi predlogi plodno sodelovali v diskusiji.

Ob prisotnosti glavnega direktorja podjetja tov. Krumpaka, ki je s svojo navzočnostjo še poudaril pomembnost tega delovnega sestanka, je direktor obrata ing. Kumše po pozdravu zbranim pojasnil namen zboranja, nakar smo takoj pričeli z dnevnim redom, ki je bil obširen in je obravnaval same pereče probleme poslovanja obrata in podjetja.

Dnevni red sestanka je obsegal najprej poročilo o realizaciji poslovanja podjetja in obrata v letu 1969, razdelitvi ustvarjenih skladov po obratih in stanju investicij za leto 1970 (poročal je direktor plansko-analitske službe tov. Remec), nakar je sledilo poročilo o realizaciji plana prodaje in sklenjenih pogodbah za leto 1970 ter stanju na tržišču (poročal je šef prodaje obrata tov. Miklavc). V poročilu službe varstva pri delu smo slišali marsikaj novega s tega vedno premalo upoštevanje poročja (poročal tov. Ciuha). Poročilo o spremembah v osnutku novega statuta podjetja pa je podal šef pravne službe dr. Kržič, posebno poročilo o osebnih dohodkih je obravnaval tov. Remec, o dejavnosti podjetja in vseh obratov ter perspektivah glede na razvojni program pa je poročal direktor razvojnega oddelka podjetja ing. Završnik.

V krajšem nagovoru je nato glavni direktor podjetja pozdravil navzoče ter se vsem zahvalil za sodelovanje in dosežene delovne uspehe v preteklem letu, poudaril pa je tudi vedno večjo pomembnost varčevanja z vsemi sredstvi, ki naj nam bo pri nadaljnjem delu poleg strokovnosti osnova za bo-

doče uspehe, katere nam je iskreno zaželel.

Po poročilih se je razvila obširna razprava, sledila so številna vprašanja o najrazličnejši problematiki, tako da je bila diskusija dokaz, kako potreben je bil ta sestanek, saj so vodilni monterji neposredno izvedeli več o lastnem podjetju in se seznanili s problemi, ki so včasih na oddaljenem gradbišču za monterje težko razumljivi. Mislim, da bodo vodilni monterji, ki so sodelovali na sestanku, lahko sedaj z večjo jasnostjo tolmačili v svojih delovnih skupinah sklepe vodstva obrata in podjetja ter samoupravnih organov in tako mnogo storili za še tesnejšo povezavo obrata in celotnega podjetja v enoten kolektiv, kar je za uspeh eden osnovnih pogojev.

Sledilo je še poročilo o organizaciji gradilišč, kjer sta direktor obrata ing. Kumše in tehnični direktor ing. Mihelčič podrobneje obdelala probleme o pripravi montaž, delovni disciplini, naročanju in vračanju materiala, nabavi, uporabi in vzdrževanju orodja, tehničnih predpisih za elektroinstalacije, nabavi in skladiščenju službi obrata itd.

V diskusiji je prišlo do odkrite izmenjave mnenj, kar je privedlo do sprejetja precejšnjega števila sklepov za nekatere izboljšave poslovanja v okviru obrata kot tudi za izboljšanje pogojev dela monterjev na gradiliščih.

Nadaljnja razprava je načela stanovanjsko vprašanje, za katerega reševanje je bilo mnogo najrazličnejših predlogov, slišala se je pohvala za dobro informativnost, ki jo posreduje naš „Glasnik“, skratka sestanek je po mnenju vseh koristil vsem in dokazal, kako so taki sestanki potrebni, in le razmere pri našem delu fnam onemogočajo, da bi bili podobni sestanki pogostejši.

Na skupnem kosilu, ki je potekalo v prijetnem vzdušju, se je razprava o delovnih izkušnjah na gradiliščih nadaljevala; vsi pa smo zaradi, za nas izredne sezone, mislili že na naslednji delovni dan, v katerega bodo vodilni monterji stopili polni novega elana, saj so spoznali, da so vse delovne skupine ne glede na razdale enoten kolektiv, za katerega uspeh se moramo truditi z združenimi močmi še vnaprej.

J. M.

O ZNANIH NASPROTJIH MED LINIJSKIMI IN ŠTABNIMI SLUŽBAMI

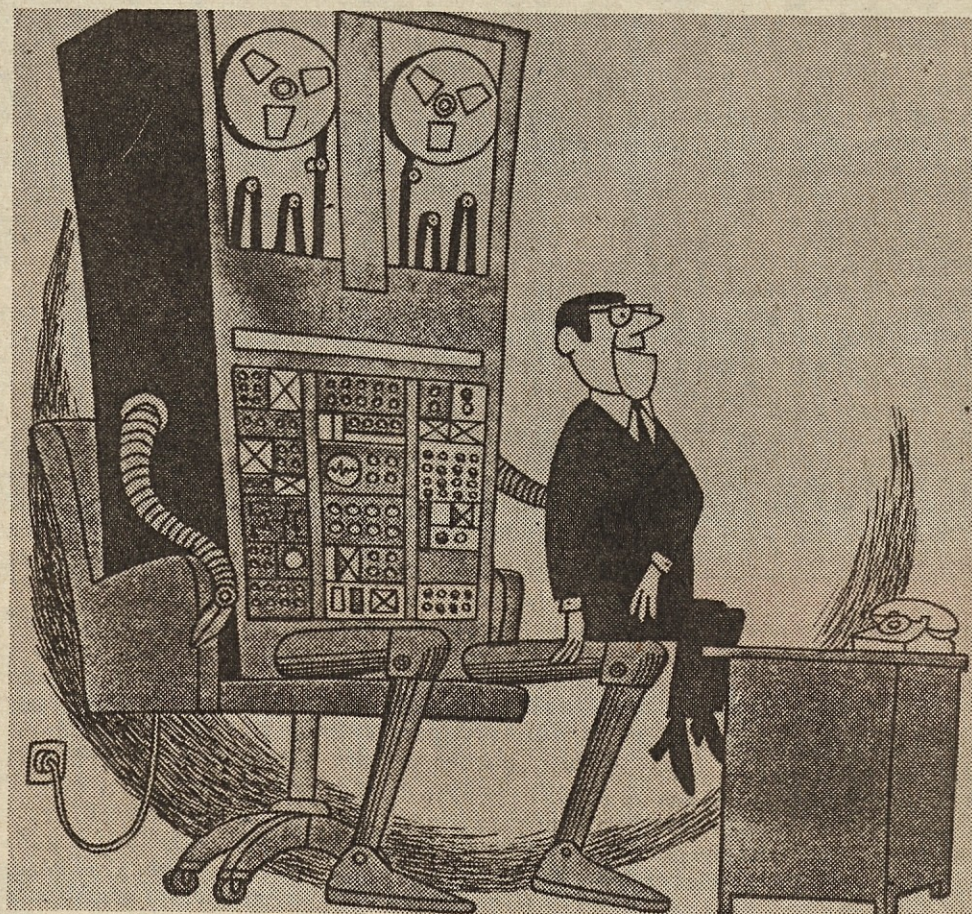
Nerazumevanje, ki nujno izginja

Nerazumevanje med vodji v linijskih in vodji v štabnih (strokovnih) službah pogosto zmanjšuje učinkovitost poslovnih naporov. Toda prav kmalu se bodo vodje linijskih in štabnih služb hote ali ne hote spoprijateljili med seboj in z računalniki.

Preden nadaljujem, naj na kratko pojasnim pojem „linijska služba“. Linija je tista veriga odnosov nadrejeni: podrejeni med direktorjem podjetja in delavcem v neposredni proizvodnji, katere člani so delavci, ki z opravljanjem svojih nalog vsakodnevno neposredno vplivajo na rezultat poslovanja. V našem podjetju bi lahko z manjšo poenostavitvijo smatrali kot linijske službe naše montažne in proizvodne obrate.

Vsakdo, ki se šteje za vsaj povprečnega poznavalca razmer v našem podjetju, bo rad pritrdil moji misli, da tudi naše podjetje ni popolnoma brez uvodoma omenjene „bolezni“. Pogostokrat slišimo kakšnega vodilnega ali vodstvenega delavca, zaposlenega v obratu (linijski službi), kako se pritožuje nad počasnim reševanjem problemov v strokovnih službah: projekti še sedaj niso gotovi, material že 3 tedne leži na carini, poročila o gibanju stroškov še vedno nismo prejeli! Na rovaš zaposlenih v strokovnih službah letijo tudi pripombe o tem, kako se sprejemajo posamezni sklepi brez vednosti linijskih vodij, dalje da si štabni „domišljavci“ drznejo premišljevali o tem, da obstaja jo linijske službe, torej tudi monterji in delavci v proizvodnji, lahko le zaradi njih – štabnih „veleumov“ itd.

No, tudi druga stran je sposobna valiti poplavo očitkov na zaposlene v obratih, češ da se s temi sploh ne da pogovarjati, saj očitno podcenjujejo naše strokovno delo (tu pogosto nastopa še napetost med ekonomskimi in

tehničnimi službami), da vedno samo po nepotrebnem ženejo vik in krik zaradi kakšne malenkosti, da gledajo le svoj obrat, ne pa interesov celotnega podjetja itd.

VZROKI ZA NESOGLASJA

Zdaj pa, zaposleni na eni ali na drugi strani tega navidez visokega zidu: roko na srce, kdo ni že kdaj uperil kritike na tiste z druge strani? Verjamem, da jih je bolj malo.

Če je tako, boste dejali, potem je pa naše podjetje tik pred krvavim bojem... Toda za tolažbo – ta „bolezen“ ni znana le pri nas v IMP, ampak jo poznajo po vsem svetu.

Ameriški znanstvenik Dalton je ugotovil, da povzročajo nesoglasja med štabnim in linijskim osebjem predvsem naslednji trije činitelji:

– očitne ambicije in individualistično vedenje štabnih delavcev,

– težave, ki jih rojeva prizadevanje štabnih delavcev, da bi opravičili svoj obstoj in si pridobili priznanje o pomembnosti svojega dela,

– položaj višjih štabnih vodij je odvisen od odobranja iz linijskih služb.

Torej, zaposleni v štabnih službah so ambiciozni, nemirni, individualistični, skušajo hitro napredovati, napraviti dober vtis in dobiti individualno priznanje. Vse to so prav lepe in v podjetjih cenjene lastnosti, žal pa klima v podjetjih, ki še niso v obdobju računalnikov, podjetnim štabnim novincem ni naklonjena.

Poleg navedenih stremuharskih nagibov imajo zaposleni v strokovnih službah običajno še dve „nelepi“ lastnosti: imajo v povprečju

višjo izobrazbo od linijskih vodij in so mlajši od linijskih vodij, zato živijo v „teoretiškem, namišljenem svetu“...

ELEKTRONIKA TERJA SPREMEMBE V MISELNOST

Malo bolje se godi štabnim delavcem v novih industrijah, ki temeljijo na novo razvitih vedah, kot so kemična industrija, letalska industrija ali industrija računalnikov. Le-te brez mladih zanesenjakov s fakultetnimi diplomami ne bi mogle obstajati, zato jih morajo sprejemati s široko razprtimi rokami tudi na delovna mesta v linijskih službah. V teh panogah se nerazumevanje med linijskimi in štabnimi vodji zmanjšuje na najmanjšo možno raven, zato pa ta problem v drugih industrijskih panogah večkrat po-

vzroča glavobole najvišjim vodjem v podjetjih po svetu in pri nas.

Tej rakasti rani pa počasi toda vztrajno koplje jama razvoj elektronske obdelave podatkov, ki zahteva bistvene spremembe v miselnosti vodij tako v linijskih kot v štabnih službah.

Elektronska obdelava podatkov namreč spreminja strukturo precejšnjega dela gospodarstva. Hitrejša in prožnejša obravnavanje, pregledovanje, shranjevanje in preurejanje raznovrstnih informacij ne bo spremenilo le načina poslovanja gospodarskih organizacij, pač pa tudi organizacijske sheme in stališča ljudi v gospodarstvu.

OB MEDSEBOJNI POMOČI IN S SKUPINSKIM ODLOČANJEM

Gospodarske organizacije ne bodo temeljito poučene le o posledicah svojega poslovanja kot celote, pač pa tudi o posledicah ravnanja vsakega posameznika. Občutek odvisnosti od rezultatov, ki jih bo računalnik vse bolj nezmotljivo izračunaval in neusmiljeno kazal na napake v poslovanju, bo sicer na eni strani prav gotovo povzročil manjše psihološke probleme v podjetjih, na drugi strani pa bo zato bolj vzpodbujal medsebojno odvisnost in sodelovanje kot pa konkurenco. Problemi v podjetjih se bodo lahko uspešno reševali le z medsebojno pomočjo in skupinskim odločanjem, ki bo nujno zahtevalo razumevanje linijskih in štabnih vodij.

Organizacije bodo vse bolj dinamične, podjetniški vodje se bodo morali pobratiti med seboj in z računalnikom, vodstvo in vplivnost bosta prešla bolj na rame tistih ljudi, ki bodo pokazali največ sposobnosti za reševanje problemov; kot pa na rame tistih, ki na takšno vlogo računajo.

NOV PROIZVOD TEN IN PROGRAMSKO-RAZVOJNE SLUŽBE

Hišne govorilne naprave

sestavni del stanovanjskega komforta

Danes so sestavni del stanovanjskega komforta tudi hišni telefoni in tako imenovani „domofoni“ za vzpostavljjanje kratkih govornih zvez med obiskovalcem pri vhodnih vratih zgradbe in posameznim stanovanjem. Ti so nujno potrebni zlasti v stanovanjskih stolpnica in blokih.

Že dalj časa so na splošno težave pri nabavi teh naprav, posebno še kvalitetnih. Tudi Elektromontaža je imela večne sitnosti z domofoni. To je vzpodbudilo našo Tovarno elektronaprav, da se je lotila proizvodnje teh naprav.

Programsko-razvojna služba je pri nalogi, da pripravi proizvodno dokumentacijo, raziskala najprej dosežke vodilnih evropskih firm na tem področju. To je pripomoglo, da smo lahko napravili te naprave sodobne po delovanju in obliki. Tako se zlahka vključujejo v moderno stanovanjsko opremo.

Naprave smo imenovali „hišne govorilne naprave“ ali skrajšano HGN. Razlikujejo se od klasičnih „domofonov“, pri katerih je glavni sestavni del telefonska slušalka z vrstico. Prav ta pa je poglavitni vir napak, ker v ozkih predstobah večkrat pade z aparata ali ni dobro položena na svoje mesto, in tudi vrstica je često kriva za slabo zvezo.

Govorilne naprave sestavljajo: govorilni aparat v stanovanju, centralni tranzistorski ojačevalnik in mikro-zvočnik pred vhodnimi vrati.

Pogovor poteka ob spreminjanju smeri pogovora. Vgrajeni tranzistorski ojačevalnik omogoča dovolj glasno in razumljivo zvezo tudi pri močnejšem cestnem hrupu. Glasnost je možno nastavljati. Naprave so prirejene za enodružinske in večstanovanjske hiše. Slednje so že v proizvodnji, za individualne pa so potrebna orodja v končni izdelavi.

Po načinu delovanja je za večstanovanjske hiše na voljo dvoje izvedb.

Izvedba „STANDARD“

Naprava je enostavna za montažo, ker je za povezavo aparatov potrebna klasična 4-žilna zveza. Govorilni aparat ima dve tipki, eno za vključitev in izključitev, drugo pa za govor in odpiranje vrat. Pri vključeni napravi deluje druga tipka za pogovor, pri izključeni napravi pa za odpiranje vrat. Pogovoru v smeri stanovanje – vrata ni možno prisluškovati. Te izvedbe za več kot 10 stanovanj ne priporočamo.

ko, pri poslušanju jo spustimo. Po vsakem pritisku na tipko za govor ostane naprava vključena približno 40 sekund. Če se pogovor konča prej kot v 40 sekundah, se naprava izključi, takoj ko pritisnemo na tipko za odpi-

priklopiti neomejeno število aparatov.

Govorilni aparat je podometne ali nadometne izvedbe. Podometni se vgradi v našo dozo D2-01. 02. Glavni sestavni deli aparata so mikrofonski zvočnik, brnč, rele in dve tipki. Ohišje aparata je iz umetne mase sive barve.

Mikrozvočnik sestavlja elektrodinamični mikrofonski zvočnik, tropske zaščite ter čelna plošča 105 x 105 mm iz aluminija, eluksiranega v zlati ali srebrni barvi. Predviden je za montažo na tablo s klicnimi števkami.

Tranzistorski centralni ojačevalnik sestavlja: ojačevalnik moči okoli 1 W, relejska avtomatika ter mrežni del za napajanje brnčev in električne ključavnice. Napetost 8 V – 2,5 A. Pogovor ojačuje v obeh smereh, glasnost je možno nastavljati. Ojačevalnik je predviden za nadomestno montažo v pločevinastem ohišju približnih izmer 240 x 170 x 100 mm.

V naslednjem posredujemo še kratka navodila za montažo.

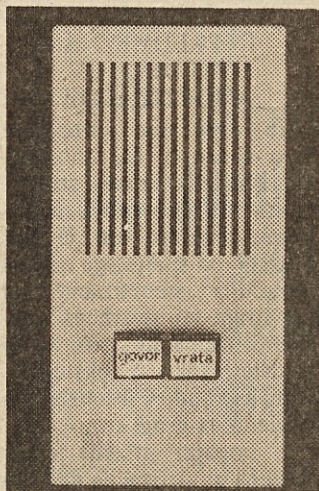
Instalacijski vodi

Vodnike je treba položiti v čimvečji oddaljenosti od ostalih jakotočnih naprav izmenične napetosti, sicer se lahko pojavijo motne v obliki brenjenja. Instalacijski material je enak kot pri drugih šibkotočnih napravah (žica TI-20, kabel TR-40). Važno je, da sta žici za priklopitev mikrozvočnika položeni ločeno od vseh ostalih vodnikov, razen če sta posebej vklopljeni. K vsaki napravi je priložen načrt povezave naprave.

Premier vodnikov

Debelina vodnikov je odvisna od dolžine povezave med vhodnimi vrati zgradbe in najbolj oddaljenim govornim aparatom. Pri povezavi do 150 m na ne bo premer vodnikov manjši od 0,8 mm, pri dolžini do 250 m pa ne manjši od 1 mm.

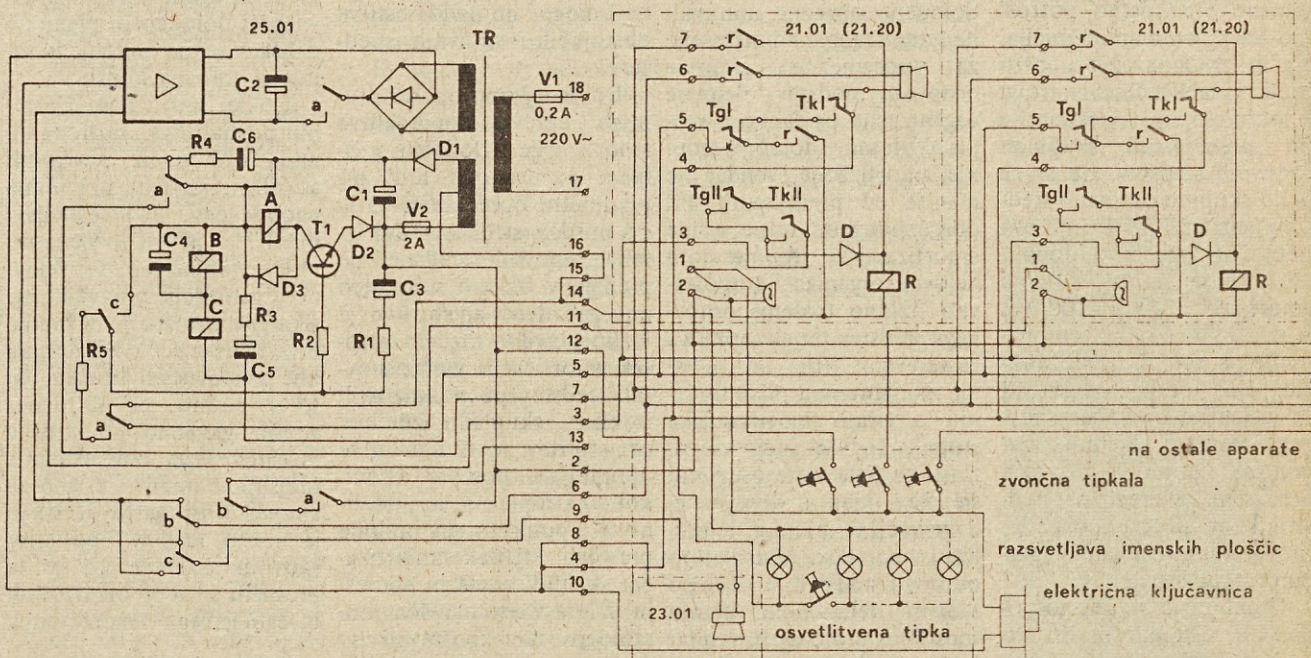
R. Z.

Izvedba „AVTOMATIK“

Zelo enostavno ravnanje, onemogočeno vsako prisluškovanje. Vsaka tipka ima samo eno funkcijo: prva je za govor, druga za električno ključavnico. Vključitev in izključitev ni potrebna. Pri pogovoru potiskamo tip-

ranje vrat, ali na katerokoli klicno tipko pri vhodnih vratih. S tem je omogočena pri kratkih pogovorih takojšnja naslednja zveza. Možno je

Shema vezave – izvedba avtomatik

ZA BELEŽKO SAMOUPRAVLJALCA • ZA BELEŽKO SAMOUPRAVLJALCA • ZA BELEŽKO SAMOUPRAVLJALCA • ZA

Amortizacija, odpis in vzdrževanje

O nekaterih vrstah poslovnih stroškov

(Nadaljevanje)

V prejšnjem članku (Glasnik št. 4/70 – str. 10) smo razčistili pojme stroškov izdelavnega materiala ter tujih storitev po delovnih nalogih. Skupna značilnost obeh vrst stroškov je, da je njihovo višino relativno lahko določiti oz. ugotoviti, tako po času nastanka kakor tudi po nosilcu stroškov (proizvod, serija proizvodov oz. konkretna storitev). Danes pa si bomo ogledali tiste vrste poslovnih stroškov, ki jih je težko opredeliti tako po času, še bolj pa po nosilcu stroškov. Tipičen predstavnik te vrste stroškov je amortizacija osnovnih sredstev. Preden pa se lotimo obravnave te vrste stroškov, si moramo biti na čistem, kaj so osnovna sredstva in kaj pomeni beseda amortizacija.

Po naši zakonodaji štejejo za osnovna sredstva: zemljišča za gospodarske namene, gradbeni objekti, delovne priprave (prevozna sredstva, sredstva za veze, stroji in strojne naprave, poslovni inventar in podobno), katerih nabavna vrednost znaša nad 1000 din in je njih normalna doba uporabe (življenjska doba) nad 1 leto; pri tem se vsi deli poslovnega inventarja ne glede na višino nabavne vrednosti smatrajo za osnovna sredstva. Med osnovna sredstva pa prištevamo tudi vrednost patentov in licenc (investicij v intelektualne storitve) ter investicije v tuje objekte. Čeprav bi lahko pojem osnovnih sredstev še podrobneje opisovali, se bomo morali zadovoljiti z gornjo razlago, ker bi sicer izgubili preveč časa in prostora.

NAČINI ZA IZRAČUNAVANJE AMORTIZACIJE

Vsa osnovna sredstva se v proizvodnem procesu trošijo ter tako postopoma prenašajo svojo vrednost kot strošek na novo proizvedene izdelke oz. opravljene storitve. Po posebnem postopku izračunano vrednostno potrošnjo imenujemo amortizacija. Način izračunavanja amortizacije je lahko časoven, to je z letno stopnjo amortizacije po posameznih skupinah osnovnih sredstev. Če se za neko skupino osnovnih sredstev smatra, da je njihova povprečna življenjska doba 5 let, znaša letna stopnja amortizacije 20 % (100 % : 5 je 20 %). Izračun amortizacije pa je lahko tudi funkcionalen, torej v odvisnosti od dejanske uporabe osnovnega sredstva. Slednji izračun se uporablja v praksi predvsem za prevozna sredstva. Seveda pa poznamo tudi kombiniran način izračuna amortizacije.

Obracun je v vseh gospodarskih sistemih bodisi do podrobnosti predpisan ali pa na nek način uravnan; pri tem seveda širšo družbeno

skupnost (državo) vodi načelo fiskusa na eni strani ter načelo gospodarskega razvoja na drugi strani. Predaleč bi zašli z našim razglabljanjem, če bi si hoteli ogledati ves naš povojni razvoj v načinu obračunavanja amortizacije. Razložimo si samo sedaj veljavni sistem.

Z zveznim predpisom so določene obvezne minimalne letne stopnje amortizacije za posamezne skupine osnovnih sredstev, delovne organizacije pa lahko v svojih aktih same določijo stopnje amortizacije, vendar ne manjše od predpisanih. Pri določanju konkretne višine amortizacijske stopnje mora delovna organizacija upoštevati fizično trošenje osnovnega sredstva ter ekonomsko zastarevanje. Prav ta – slednji moment igra pri odločanju o višini amortizacijske stopnje čedalje večjo vlogo, zlasti za tiste vrste osnovnih sredstev, kjer se dosega čedalje večji tehnični in tehnološki napredek. Marsikatero osnovno sredstvo je sicer po svojem tehničnem stanju sposobno proizvajati, vendar je proizvodnja zaradi tehnične in tehnološke zastarelosti postala neekonomična in ne-

rentabilna. Če hočemo torej ostati konkurenčno sposobni, moramo neprekinjeno skrbeti za posodobitve proizvodnih postopkov s sodobnejšimi napravami, ki omogočajo ob racionalnem koriščenju pozitivne finančne rezultate.

ČASOVNA IN PREDMETNA OPREDELITEV AMORTIZACIJE

Iz dosedanje obravnave smo spoznali, da amortizacija kot kalkulativni strošek lahko različno vpliva na poslovni rezultat, kar je pač odvisno od sprejetega načina obračuna amortizacije na eni strani ter stvarnega koriščenja kapacitet osnovnih sredstev tako v ekstenzivnem kot tudi v intenzivnem pogledu na drugi strani.

V pogojih inflacije je pospešena amortizacija nad minimalnimi stopnjami še toliko važnejša, zlasti če na določeno obdobja ne vršimo revalorizacije osnovnih sredstev, to je ponovne cenitve, upoštevajoč spremenjene tržne cene. Minimalne stopnje amortizacije nam ob revaloriziranih osnovnih sredstvih v pogojih inflacije ne omogočajo nadomestitve obstoječih osnovnih sredstev.

Do sedaj smo opisali problem časovne opredelitve amortizacije. Dodaten problem pa nastopa tudi pri predmetni opredelitvi, to je po nosilcu stroškov. Ker izraba osnovnih sredstev ne prehaja v fizično substanco novega izdelka ali storitve, je težko pravilno razdeliti strošek amortizacije vseh osnovnih sredstev po posameznih izdelkih, skupinah izdelkov oz. storitev. V ta namen se uporabljajo posebni ključ, kot so strojne ure in podobno. Ko bomo torej v bodoče presojali strošek amortizacije, ki tudi v našem podjetju iz leta v leto narašča, moramo pri tem upoštevati vse prej opisane momente poleg še drugih, ki tu niso navedeni.

Podoben strošek kot amortizacija osnovnih sredstev je tudi odpis orodja, drobnega inventarja ter avtogum. Med orodje in droben inventar spadajo vsi delovni pripomočki, ki niso zajeti med osnovnimi sredstvi. Delovna organizacija samostojno odloča o načinu in višini odpisovanja te vrste sredstev, za katero je prav tako kot za osnovna sredstva značilno, da fizično ne prehajajo v novi proizvod ali storitev ter jih je tako po času kot po nosilcu stroškov težko opredeliti. Višina stroškov za odpisano orodje in droben inventar je torej odvisna od načina kalkulativnega dopisovanja, vrednosti novih nabav ter izrabe sredstev.

Vsa osnovna sredstva kakor tudi orodje in droben inventar pa morajo biti stalno funkcionalno sposobni, zato je treba neprekinjeno skrbeti za njihovo vzdrževanje. Poznamo dva pojma stroškov vzdrževanja, in sicer tekoče vzdrževanje, ki se vrši sproti, ter investicijsko vzdrževanje, ki se opravlja praviloma po vnaprej določenem planu na daljša časovna obdobja in samo za osnovna sredstva.

Dokler smo v našem sistemu poznali dva „različna dinarja“: dinar iz poslovnih stroškov, ki je bil praviloma neobdavčen, ter investicijski dinar, ki je bil svoječasno močno obdavčen, so delovne organizacije opravile marsikatero investicijo v breme investicijskega vzdrževanja kot poslovnega stroška. Ni torej čudno, če še danes včasih gledamo na stroške investicijskega vzdrževanja s prejšnjimi očmi. Če smo za amortizacijo ugotovili, da jo je težko razdeliti po stroškovnih nosilcih, pa je ta problem še večji pri stroških investicijskega vzdrževanja.

Ostale poslovne stroške, katerih skupna značilnost je problem njihove točne po-

razdelitve v breme posameznih proizvodov, skupin proizvodov in storitev, bomo razdelili v naslednje okvirne skupine:

MATERIALNI STROŠKI

- električna energija
- kurjava
- voda in material za čiščenje
- pisarniški material
- revije, časniki in strokovna literatura
- gorivo in mazivo

PROIZVODNE STORITVE DRUGIH

- prevozne storitve
- potni stroški
- PTT stroški

NEPROIZVODNE STORITVE

- najemnine in zakupnine
- stroški za izvedence
- ostale neproizvodne storitve

DNEVNICE IN PODOBNO

- dnevnice
- terenski dodatki
- nagrade vajencev
- izdatki za zaščitna sredstva
- stroški za zdravstveno preventivo
- stroški za prevoz na delo in z dela
- avtorski honorarji

DRUGI MATERIALNI STROŠKI

- stroški oglasov
- stroški za reklamo in propagando
- stroški za udeležbo na sejnih
- reprezentančni stroški
- takse

Če smo za danes obravnavane stroške ugotovili, da jih je težko opredeliti po nosilcih stroškov, jih je vendar sorazmerno lahko opredeliti po stroškovnih mestih, kjer nastajajo, torej po odgovornostnih področjih.

Vprašanja • odgovori • vprašanja • odgovori

Prenehanje delovnega razmerja po volji delavca

VPRAŠANJE: Kako lahko delavec po svoji volji preneha delati v podjetju in kakšen je zakonit postopek pri tem?

ODGOVOR: Medsebojna delovna razmerja, ki jih sklepajo člani delovne skupnosti v okviru delovne organizacije, so družbena razmerja, katerih vsebina so medsebojne pravice in dolžnosti, kakršne izvirajo za te člane iz njihovega združenega dela.

To je relativno novo pojmovanje, za katero je izraz „medsebojna delovna razmerja“ prinesla že zvezna ustava iz leta 1963, uvedel pa ga je temeljni zakon o delovnih razmerjih iz leta 1965, izhajajoč iz predpostavke, da po nastanku, izoblikovanju in doseženem razvoju samoupravljanja ni več družbeno ekonomskih pogojev, da bi ta razmerja pojmovali in urejali samo kot pravna razmerja med delavci in delovno organizacijo kot pravno osebo.

Temeljno načelo gleda delovnega razmerja je, da delovni ljudje prosto stopajo na delo v delovno organizacijo in po svoji volji nehalo delati v njej. S tem je delovnim ljudem zagotovljena svoboda dela ter prosta izbira poklica in zaposlitve. Delavcu sicer lahko preneha delovno razmerje tudi proti njegovi volji oz. brez njegove privolitve, vendar le ob pogojih in na način,

kot to določajo zakon in skladno z njimi splošni akti organizacije.

Ustrezno vprašanju pa se odgovor glasi:

Po volji delavca preneha delo in delovno razmerje, kadar delavec izrazi tako voljo in o tej nameri, preden preneha z delom, pisмено obvesti delovno skupnost. Razloga za svojo odločitev delavec ni dolžan navesti. Mora pa ostati na delu še toliko časa, kot je določeno po splošnem aktu (glede na skupno delovno dobo — od 1 do 4 mesece), razen če se delavec in delovna skupnost sporazumeta drugače. V takem primeru se sporazumno določi čas prenehanja dela oz. razrešitve ne glede na rok, ki je določen v splošnem aktu. Sporazum mora biti sklenjen pisмено. Organ, ki v delovnih razmerjih zastopa delovno skupnost, je obratna komisija za delovna razmerja.

Na podlagi delavčeve pisмене izjave, da namerava prenehati z delom, izda pristojni organ delovne skupnosti odločbo o prenehanju delovnega razmerja, v kateri se določi datum razrešitve. Z nastopom v tej odločbi določenega dne delovno razmerje preneha in delavec se razreši vseh dolžnosti in pravic, ki izvirajo iz združenega dela. V utemeljenih primerih se sme rok za razrešitev, ako je določen v sploš-

nem aktu, podaljšati — vendar največ za 30 dni.

Poseben način prenehanja delovnega razmerja po volji delavca je tudi samovoljna zapustitev dela, ko delavec, ne da bi obvestil delovno skupnost ali ne da bi počakal, da poteče s splošnim aktom določen rok, neopravičeno izostane z dela najmanj 5 zaporednih

delovnih dni. V takem primeru pristojni organ z odločbo ugotovi to dejstvo. Delavcu preneha delovno razmerje s prvim dnem neopravičenega izostanka z dela, odgovarja pa delovni skupnosti za vso škodo, ki zaradi tega nastane. Več o tem načinu prenehanja dela pa bomo spregovorili prihodnjič.

— ponudba mora vsebovati vse sestavine, ki so bistvene za naravo pogodbe, in izraženo voljo ponudnika, da hoče skleniti pogodbo po ponujenih pogojih.

Pogodba se sklene, ko nasprotna stranka sprejme ponudbo z vsemi pogoji. Če se sprejem ponudbe ne ujema popolnoma s ponudbo, velja, da je ponudba zavrnjena in da je nasprotna stranka dala svojo ponudbo.

Ponudba se lahko sprejme z izrecno izjavo ali tudi z dejanjem, iz katerega lahko ponudnik sklepa, da se nasprotna stranka strinja s ponudbo (npr. ena stranka prične z vednostjo druge izvrševati dela, pa druga stranka temu ne ugovarja).

Glede na splošne uzance za blagovni promet, ki določajo, kakšna mora biti pravno veljavna ponudba, se pošiljanje cenikov, prospektov in podobno tudi po izrecni določbi 19. uzance načeloma ne šteje za ponudbo, če njihova vsebina ne kaže kaj drugega. To so le objave in obvestila, katerih namen je pri drugih strankah zbuditi zanimanje, da eventualno one stavijo svojo ponudbo.

Kljub temu pa je koristno cenike sestaviti tako, da bo iz njih razvidno, da ne gre za ponudbo, ki bi naše podjetje dokončno obvezovala.

Pošiljatev cenika še ne pomeni obvezne ponudbe

VPRAŠANJE: Naše podjetje pošilja mnogim delovnim organizacijam v Jugoslaviji redno svoje cenike, prospekte in kataloge, v katerih so navedene tudi cene naših proizvodov. Cene pa so odvisne od mnogih faktorjev in jih je treba tem ustrezno spreminjati. Ali je podjetje na odposlani cenik, prospekt oz. katalog vezano in koliko časa?

ODGOVOR: Vse gospodarsko življenje in delovanje se odvija na podlagi pogodb različnih vrst. Pogodba je sklenjena, ko sta se stranki sporazumeli o njenih bistvenih sestavinah, in je načeloma lahko ustna ali pismena. Za mnoge pogodbe pa je predpisano, da morajo biti sklenjene v pisмени obliki, sicer sploh ne veljajo.

V prometu blaga in storitev se pogodbe sklepajo največkrat na podlagi predhodnih pogajanj

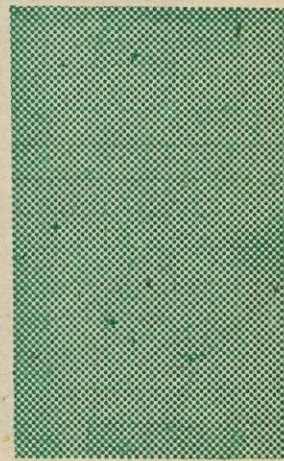
med strankami. Da bi se pogodba sklenila, je potrebna ponudba, to je izjava volje, s katero ena stranka (ponudnik) ponudi drugi strani sklenitev pogodbe z določeno vsebino.

Pri tem je najvažnejše to, da je ponudnik na svojo ponudbo določen čas vezan: naročnik ali kupec, ki je ponudbo prejel, lahko z golim „da“ sklene veljavno pogodbo po vsebini ponudbe.

Pravno učinkovitejša je le tista ponudba, ki ima vse zakonite elemente, zlasti:

— ponudnika veže le tista ponudba, ki jo je dal on sam ali druga za to pooblaščen oseba;

— ponudba mora biti izjavljena določna in ponudniku znani stranki; izjema je, če gre za razstavljeno blago (npr. v izložbah) z navedbo cene, kar velja kot obvezna ponudba, če seveda okoliščine ne kažejo na kaj drugega;

V DVEH ZAPOREDNIH DNEH V LJUBLJANI IN POREČU

DVE HUJŠI NEZGODI IZ PODOBNIH VZROKOV

V prvih treh mesecih letošnjega leta ja naša služba varstva pri delu zabeležila že 36 poškodb pri delu, med njimi tudi dve hujši, od teh eno v Ljubljani in eno v Poreču.

Dne, 4. marca 1970 ob 11. uri se je na gradbišču nove ljubljanske bolnišnice hujše poškodovale vajenec III. letnika Milan Slabe. Pomagal je polagati svinčene odtočne cevi v II. nadstropju. Ker sta porabila vse cevi, je po naročilu monterja odšel ponje v III. nadstropje, kjer je skupina imela priročno skladišče. Pri tem pa je stopil na pokrov jaska, ki ni bil dobro nameščen, in je padel skozi jašek iz III. nadstropja v II. nadstropje.

Dne, 5. marca 1970 pa je na gradbišču novega hotela v Materadi pri Poreču padel skozi nepokrit jašek v medetaži Igor Horvat, KV vodovodni instalater. Sodeloval je pri polaganju litoželeznih odtočnih cevi v medetažnem

prostoru. Ker je hotel cev podložiti, je odšel po primeren les, pri tem pa je stopil v nepokrit jašek in padel skozenj v pritličje.

V obeh primerih sta delavca dobila težje poškodbe. Milan Slabe ima poškodovano hrbtenico, Igor Horvat pa

ima poleg udarca v ledvenem predelu še poškodovan levi kolk. V obeh primerih bo zdravljenje trajalo precej časa.

Zakaj je prišlo do teh poškodb?

V obeh primerih je prišlo do nezgode zaradi neupošte-

vanja varnostnih ukrepov pri delu. Kljub temu pa bi se oba poškodovanca ob večji lastni pazljivosti nezgodi verjetno lahko izognila.

Tako je Milan Slabe na gradbišču NBL, ko je šel v tretje nadstropje, stopil na nepravilno postavljen pokrov, ki je bil na jašku. Prav gotovo je bil ta pokrov nepravilno postavljen zato, ker se tisti, ki je jašek prej odkril, ni prepričal, ali je dobro in v redu namestil pokrov nazaj na jašek, kar bi vsekakor moral storiti spričo nevarnosti, ki jo tak jašek predstavlja. Tovariš Slabe pa bi mogel biti ob tem tudi sam bolj pazljiv, s čimer bi se izognil hudim bolečinam in dolgotrajnemu bolovanju, če niti ne omenimo smrtnih nevarnosti, v kateri je bil.

Podobno lahko trdimo za poškodbo tovariša Horvata. Ugotovljeno je, da so delavci gradbenega podjetja, ko so čistili medetažni prostor, odstranili deske, s katerimi

je bil jašek pokrit, niso pa jaška ponovno pokrili, po tem ko so končali čiščenje medetažnega prostora. Tovariš Horvat pa pri prehodu čez steno ni dovolj pazil na okolico.

Oba primera nam morata služiti kot opozorilo:

— da mora vsakdo, ki odkrije ali kakor koli premakne pokrov jaska, le-tega nemudoma namestiti nazaj tako, da ne predstavlja nevarnosti za vse tiste, ki bodo hodili tam mimo;

— da morajo biti delavci pri hoji po gradbiščih vedno pazljivi, posebno še, če so na takih prehodih pokriti jaski, in s posebno previdnostjo stopati na pokrov.

Zavedati se moramo, da je najboljša delovna zaščita kljub vsem ukrepom še vedno previdnost pri delu, še posebno previdnost pri hoji. Tudi za dela na gradbiščih naj velja izrek: neprevidnost ni pogum, previdnost ni strahopetnost.

F. C.

25. maj — dan naših vajencev

Tradicionalni praznik vajencev, ki ga vsako leto praznujemo na dan mladosti, to je 25. maja, bo tudi letos za vse vajence našega podjetja dela prosti dan.

V ponedeljek, 25. maja, bo ob 8. uri zbirališče vseh naših vajencev pred Centrom strokovnih šol v Ljubljani, nasproti centralnega stadiona Olimpije, od koder jih bomo z avtobusi prepeljali v športni park v Domžalah. Za manifestacijo praznika — tako dneva mladosti kot tudi dneva vajencev — bomo organizirali tradicionalno športno srečanje v malem nogometu med obrati. V ta namen naj vajenci obratov izberejo ekipe, ki jih bodo v teh tekmah zastopale.

Na proslavi bo govoril o pomenu dneva mladosti in dneva vajencev vodja kadrovske službe Franc Lopatič, o pomenu in razvoju našega podjetja pa direktor obrata Elektromontaža ing. Franc Kumše. Ob tej priložnosti bodo imeli vajenci tudi možnost pogovoriti se s svojimi predstavljenimi, ki se bodo proslave tudi udeležili. Najboljši vajenci bodo nagrajeni s praktičnimi darili. Podjetje je poskrbelo še za primerno zakusko.

Udeležba na proslavi je za vse naše vajence častna obveznost!

Realizacija odvisna od discipline

Nadaljevanje s 4. strani

loviti v prihodnjem letu iz doseženega dohodka po zaključnem računu za leto 1970.

V tekočem letu razpolagajo obrati tudi s sredstvi za gradnjo in nakup stanovanj, ki so formirani iz čistega dohodka, doseženega v letu 1969, neangažiranih sredstev za stanovanjsko gradnjo v preteklem letu, stanovanjskega prispevka od osebnih dohodkov delavcev, zaposlenih v inozemstvu leta 1969, predvidenega priliva sredstev od stanovanjskega prispevka tekočega leta in vračila posojil za stanovanjsko gradnjo. Na opisani način zbrana

sredstva za te namene bodo znašala 4.124.944 din in so razdeljena po obratih takole:

CKV Ljubljana	658.714
CKV Maribor	403.668
CKV Koper	183.814
Elektromontaža	713.599
TEN	401.404
Trata	362.932
Projekt. biro	139.860
Skupne službe	284.189
Centr. sklad	411.157
Stanovanja za soc. šibke delavce	565.606

Sredstva, ki so za gradnje oz. nakup stanovanj lahko takoj v celoti izkoristijo, so tista, ki so bila dosežena v letu 1969, medtem ko bo

priliv sredstev od stanovanjskega prispevka tekočega leta in od vračila posojil možno izkoriščati postopoma do konca leta, približno 1/12 mesečno. Posameznim obratom so po prednjem tolmačenju takoj na voljo sredstva v skupnem znesku 2.073.944 din, ki so po obratih razdeljena takole:

CKV Ljubljana	278.714
CKV Maribor	205.668
CKV Koper	124.813
Elektromontaža	328.599
TEN	101.404
Trata	92.933
Projekt. biro	39.861
Skupne službe	84.189
Centr. sklad	252.157
Stanov. soc. šibkih	565.606

Pri delitvi sredstev za stanovanjsko gradnjo morajo pristojne komisije navedene podatke upoštevati.

IZDELATI ŠE PODROBNE PLANE INVESTICIJ

Uporaba sredstev je po odobrenem planu že namensko določena, razen sredstev, s katerimi razpolagajo obrati za druge investicije po seznamih. Zaradi tega morajo obrati v okviru 7.131.497 din izdelati detaljne plane investicij in jih predložiti v odobritev svojim obratnim delavskim svetom. Po posameznih obratih so ta sredstva razdeljena takole:

CKV Ljubljana	980.000
CKV Maribor	441.000
CKV Koper	229.500
Elektromontaža	910.495
TEN	1.208.400
Trata	2.176.334
Projekt. biro	89.668
Centr. skladi	1.096.100

Realizacija plana investicij je možna le pod pogojem, da se sredstva uporabljajo postopoma skozi celo leto in da se pri tem nujno upošteva planska disciplina, ki ne dovoljuje preseganja planiranih sredstev.

M. D.

A. R.

Nadaljevanje s 6. strani

Prizadevanje sindikatov

Neutemeljena so mišljenja, da ustavni amandma v celoti razveljavlja reelekcijski postopek za ponovno izvolitev direktorja. Normativnim rešitvam, ki bi v tem pomenu opredeljevale reelekcijo, prav tako odločno nasprotujemo. Podpiramo določila, po katerih se prične reelekcijski postopek z oceno preteklega dela in uspešnosti opravljanja samoupravne funkcije. Pri tem pa moramo, tudi v interesu kolektiva, zagotoviti širši družbeni vpliv na izbiro kandidatov za individualne izvršilne organe. Ta vpliv naj se zrcali preko argumentiranih razprav s samoupravljalci.

Zagotovimo v vseh statutih jasno opredeljeno odgovornost posameznikov, zlasti tistih, ki imajo še funkcijo individualnega izvršilnega organa. Pri tem naj dobe primerno mesto določila, v katerih so opredeljeni razlogi za njihov predčasen odpoklic.

V statutih naj se natančno zapišejo pravice in dolžnosti glede primerne obveščanja članov kolektiva. Sindikati vztrajamo pri stališču, naj se v statutih točno pove, kdo, kaj, o čem in po kakšni poti obvešča člane kolektiva. Zahtevamo tudi, da se določijo sankcije in ukrepi proti tistim, ki ne bodo izpolnjevali dogovorjenih norm glede obveščanja.

Bodice

NEDOLŽNA ŠALA

Po vrsti carinskih dogodivščin naših „inozemcev“ – še ena.

Jože se je vračal na dopust iz Nemčije in na Ljubelju si ga je carinik čisto nedolžno privoščil. Dejal mu je:

„Vi pa tako pošteno izgledate, da vas moram prositi, če podrobno pokazete vsebino vaših kovčkov!“

Rezultat pregleda ni zanesljivo znan.

RAZLOGI

Pomladanska utrujenost je znana (toda ne cenjena) po vsem svetu.

Nekatere statistike pa kažejo, da za to boleznijo zbolijo največ ljudi prav v Jugoslaviji.

Sedaj ugibajo razloge za ta pojav...

ZAMENJAVA

Dva nepridiprava sta ukradla kamion – poln žganja.

Na sodišču sta bila vprašana, kaj sta storila s tolikim žganjem. Povedala sta, da sta ga prodala.

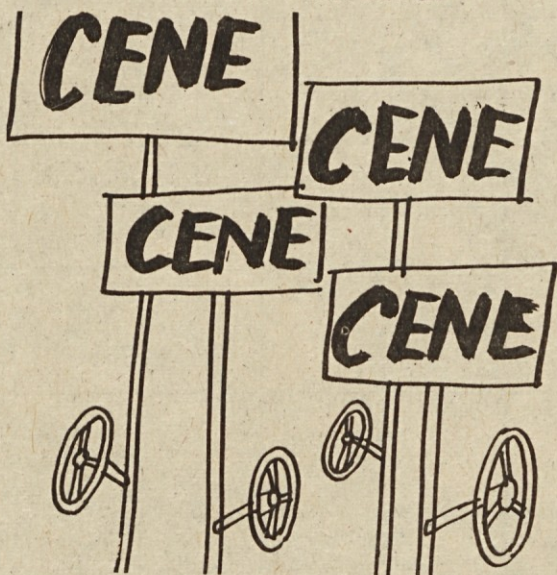
Kaj pa sta storila potem s tako pridobljenim denarjem, je hotel dalje vedeti sodnik.

– Zapila sva ga...

DA LE NE...

Izkušena zakonska žena se je pritožila svoji prijateljici – mladoporočenci, da ji mož skače čez plot.

SODOBNO NAVIJANJE

BREZ BESED

Ona pa:

„Pusti ga, naj skače,

da le za drugimi ženskami ne gleda...“

Učimo se na napakah – pametni na tujih, neumni na svojih.

Logika: korenje izboljšuje vid, zato noben zajec ne nosi očal.

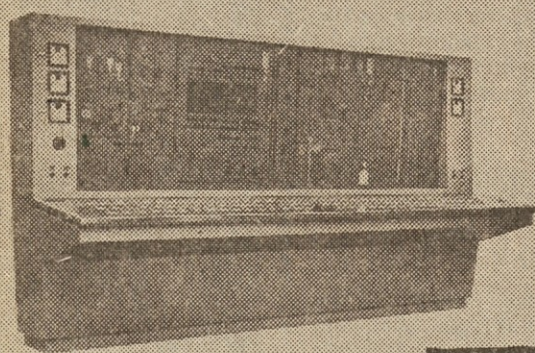
Vsi za enega, eden pa zase!

Na pomlad dobro skrbimo za ceste: zorane so kot negovana polja...

Nekateri nam očitajo, da zgorevamo na sestankih in se hladimo pri delu.

Človek je pogosto vse drugo lažje, kot pa – človek.

						FILMSKI IGRALEC (ANTUN)	ZAPOR	KRAJ PRI- TRŽIČU	ENAKE KRVİ	DEL MLINA
						POGLED od ZGORAJ				
						JEZA				
						GLASB. OZNAKA				
SOMMER RIJEKA										
NAUK O OČES- -NIH BOLE- -ZNIH	NAPRAVA na PODMOR. NADZOR									
TIŠINA										
ITALIJAN PESNIK NIKOLA TESLA		O ČAKI								
TELOVAD- -NO ORODJE										
DEL DNEVA MOČ			KNIN			KLIC NA POMOČ				
						TIHO!				
						KADAR				
			POSLEDI- -CA STRADAN- -JA							
NASPROTNIK PADAVINA								MEDMET		
DRŽVA V ZDA	DIR-JANJE		KROM SKANDI-NAVSKI BOGOVI			NAKA-ZILO				
						SLUŠNI ORGAN VSE V REDU				
TUJ DVOGLA-SNIK		USTA-NOVA						SEVER NORD		
GRMOVJE			SREDO-ZEMSKA RASTLINA							

To pot smo prejeli kar 50 kuvert, v katerih so naši bralci poslali rešitve križanke, ki je bila objavljena v prejšnji številki, med njimi je bila večinoma večina pravih.

Med temi je komisija, ki so jo sestavljali Aleksander Remec, Andra Foršnič in dr. Gabriel Kržič, izžrebali naslednje nagrajence:

I. Anton Pliberšek – Del
enota Slov. Konjice 40 din
II. Lazarevski Kristina
Skupne službe 30 din
III. Žižmond Jože, Tov.
elektronaprav 20 din
IV. Gobec Boris, Proj. br
ro 10 din

Kdor se bo lotil tudi goto nje nagradne križanke in bo smatral, da mu je stvar uspešna, naj rešitev pošlje opremljeno z imenom, priimkom in označbo obrata v zaprti kuverti na tajništvo podjetja, in sicer vsaj do 15. maja.